

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**DOPRAVNÍ PŘESTUPKY PROJEDNÁVANÉ
MĚSTSKOU POLICIÍ V PLZNI**

Autor práce: Šárka Kolesová, DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Marek Šilhan

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2017

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Na tomto místě bych chtěla poděkovat vedoucímu své bakalářské práce panu Mgr. Marku Šilhanovi za veškerou pomoc, trpělivost a především za jeho odborné vedení při zpracování této práce. Poděkování patří rovněž mé rodině za podporu při studiu.

ABSTRAKT

KOLESOVÁ, Š. *Dopravní přestupky projednávané městskou policií v Plzni: bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2017. 74 s. Vedoucí bakalářské práce : Mgr. Marek Šilhan.

Klíčová slova: obecní policie, přestupky, blokové řízení, doprava, řidič

Bakalářská práce poskytuje ucelený přehled dopravních přestupků, které projednává městská policie v Plzni. Teoretická část je zaměřena na obecní policii, její organizační strukturu. Další kapitola stručně popisuje přestupky a jiné správní delikty, jejich druhy a sankce. Poslední kapitola teoretické části pojednává o dopravních přestupcích, které nejčastěji městská policie projednává na území Plzně. Empirická část analyzuje faktory, které nejvíce ovlivňují strážníka při řešení přestupků v dopravě. Tyto faktory byly zkoumány pomocí dotazníkové metody. Z rozborů dotazníků bylo možné zjistit, jaký postoj zauímají strážníci vůči přestupcům. Získaná data byla zpracována v tabulkách a grafech.

ABSTRACT

KOLESOVÁ, Š. *Traffic Violations Handled by the municipal Police in Pilsen: Bachelor thesis*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2017. 74 p. Supervisor : Mgr. Marek Šilhan

Key words: municipal police, violations, block control, driver, transport

The bachelor thesis presents a comprehensive overview of traffic offenses, which are dealt with by the Municipal Police in Pilsen. The theoretical part focuses on the Municipal Police, its organizational structure and the division of stations in Pilsen. The next chapter briefly describes the offenses and other administrative torts, their types and sanctions. The last chapter of the theoretical part deals with the traffic offenses, which the Municipal Police most often deals with in the territory of Pilsen. The empirical part analyzes the factors that affect the police officer in dealing with traffic offenses. These factors were investigated using the questionnaire method. From the questionnaire analyses, it was possible to find out the attitudes assumed by policemen against offenders. The obtained data were processed in tables and graphs.

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	9
2 Obecní policie	10
2.1 Zaměstnanci obecní policie.....	11
2.2 Postavení a činnost strážníka	12
2.3 Organizační struktura Městské policie v Plzni	14
2.3.1 Služebny MP Plzeň.....	14
3 Přestupky a jiné správní delikty	18
3.1 Přestupek.....	18
3.2 Sankce a ochranná opatření	20
3.3 Druhy řízení o přestupcích.....	21
3.3.1 Blokové řízení	21
3.3.2 Projednávání přestupků v blokovém řízení obecní policií.....	23
3.3.3 Příkazní řízení.....	24
3.3.4 Nezkrácené řízení o přestupku	25
4 Přestupky projednávané obcí	26
5 Přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích	27
5.1 Postup strážníků při řešení dopravních přestupků v Plzni	28
5.2 Oprávnění strážníka podle zákona o obecní policii.....	29
5.3 Nejčastěji projednávané dopravní přestupky na území Plzně městskou policií .	32
5.3.1 Nedovolené zastavení a stání vozidla na pozemní komunikaci	33
5.3.2 Vjezd do míst, kde je to místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno	36
5.3.3 Porušení pravidel o překročení nejvyšší dovolené rychlosti.....	36
5.3.4 Přestupky spočívající v neoprávněném stání vozidla na místní komunikaci nebo jejím úseku, které lze podle nařízení obce použít ke stání za cenu sjednanou	

v souladu s cenovými předpisy a při splnění podmínek stanovených tímto nařízením	41
5.3.5 Na úseku taxislužby podle zákona o silniční dopravě	42
6 Dotazníkové šetření – Faktory ovlivňující strážníka při ukládání blokové pokuty ...	43
6.1 Cíle a hypotézy.....	43
6.2 Struktura dotazníku	43
7 Vyhodnocení dotazníkového šetření	45
8 Závěr šetření.....	58
Závěr	59
Seznam použitých zdrojů	61
Seznam zkratk.....	63
Seznam tabulek a grafů	64
Přílohy	66

Úvod

Obecní policie v České republice je orgánem obce, který zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plní další úkoly stanovené zákonem. Postavení obecní policie je vymezeno zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Obecní policie v Plzni se označuje jako městská policie. U obcí, které jsou městem, statutárním městem, městysem a v hlavním městě Praze se pro obecní policii používá označení městská policie. Městská policie v Plzni při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku přispívá zejména k ochraně a bezpečnosti osob a majetku, dohlíží nad dodržováním pravidel občanského soužití a přispívá k bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích.

Hlavním tématem této práce jsou přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, které projednává městská policie v Plzni. Práce je rozdělena do několika kapitol. V první kapitole bude popsána Městská policie Plzeň z hlediska organizační struktury a rozdělení. Druhá kapitola bude zaměřena na přestupky a jiné správní delikty. Následně budou zmíněny přestupky, které jsou v rámci působnosti projednávány obcí. Ve čtvrté kapitole se autorka práce bude zaměřovat na přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. V této kapitole budou vymezeny jednotlivé přestupky, které mohou být obecní policií projednávány v blokovém řízení a jsou nejčastěji páchanými přestupky na území města Plzně. V této kapitole bude autorka práce vycházet z informačního systému MP Manageru, který slouží městským a obecním policiím jako ucelený přehled přestupků.

Empirická část bude zaměřena na faktory, které ovlivňují strážníka při projednávání přestupku a výši ukládané pokuty. Hlavním cílem bude vyhodnotit nejvýznamnější činitele působící na strážníky při řešení přestupků v dopravě. Pro tento výzkum bude použita dotazníková metoda, při jejíž tvorbě bude autorka práce vycházet z vlastních zkušeností ze svého zaměstnání u městské policie v Plzni.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Bakalářská práce na téma „Dopravní přestupky projednávané městskou policií v Plzni“ má představit a přiblížit postup strážníků městské policie v Plzni při projednávání přestupků v dopravě. V bakalářské práci jsou definovány pojmy, které jsou podstatné v řízení o přestupku.

V teoretické části charakterizují obecní policii, organizační strukturu a rozdělení městské policie v Plzni. Následně se zabývám přestupky a jinými správními delikty a přestupky, které v rámci své působnosti projednává obecní policie. V poslední kapitole jsou uvedeny nejčastěji projednávané přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na pozemních komunikacích, které obecní policie projednává v blokovém řízení. V této kapitole jsou použity informace z informačního systému městské policie MP Manageru k porovnání počtu těchto přestupků.

Empirická část je zpracována formou dotazníkové metody. Hlavním cílem bylo vyhodnotit nejvýznamnější faktory působící na strážníka při projednávání přestupku a při určování výše ukládané pokuty. Metoda dotazníku byla zvolena z důvodu objektivního zpracování daného tématu. Dotazník byl vlastní konstrukce. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 63 strážníků z obvodních služeb městské policie v Plzni. Získaná data byla vyhodnocena a zpracována v grafech, které doplňují odpovídající tabulky.

2 Obecní policie

V České republice zajišťuje bezpečnost a vnitřní pořádek Policie České republiky. K jeho dodržování přispívá i obecní (městská) policie. Řídí se trestním řádem, zákony a dalšími právními předpisy.

Obecní policie je orgánem obce. Obec si volí podle svých možností, zda obecní policii zřídí, či nikoliv. V případě zřizování obecní policie se obec řídí zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Tento orgán obce v rámci samostatné působnosti zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo formou obecně závazné vyhlášky obce. Obecní policie zřízená obcí, která je městem nebo statutárním městem a v hlavním městě Praze, se označuje městská policie. Podle zákona o obecní policii ji řídí starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce. Kromě starosty nebo člena zastupitelstva může být pověřen plněním některých úkolů obecní policie určený strážník, kterého pověří na návrh výše zmíněných osob. Aby mohl být strážník pověřen, musí mít platné osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů a negativní lustrační osvědčení. Rozsah úkolů pro řízení obecní policie strážníkem je vždy stanoven písemně zastupitelstvem obce. Jménem obce jedná v pracovněprávních vztazích čekatelů, strážníků a dalších zaměstnanců obce starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce řídit obecní policii; to neplatí, pokud rada obce svěří tuto pravomoc určenému strážníku.¹

Obecní policie plní úkoly pouze na území své obce, pokud není uzavřena veřejnoprávní smlouva s jinou obcí. Veřejnoprávní smlouva může být uzavřena s obcí, která nemá zřízenou vlastní obecní policii a obec se nachází ve stejném územně samosprávném celku. K uzavření veřejnoprávní smlouvy je vyžadován souhlas krajského úřadu. Smlouva mezi obcemi, které jsou smluvními stranami, musí zahrnovat několik náležitostí, jako např. určení rozsahu úkolů, které budou vykonávány na území obce a od kterého dne budou plněny. Strážníkovi, který vykonává činnost na území druhé obce, je vydáno písemné zmocnění, kterým prokazuje oprávněnost k výkonu pravomoci. Mimo tento typ veřejnoprávní smlouvy mohou strážníci vykonávat činnost mimo svoji obec v případě vyhlášení krizového stavu. Při vyhlášení krizového stavu uzavírají starostové veřejnoprávní smlouvu. V takovém případě je vydáno strážníkovi

¹ VODIČKOVÁ, J. *Soubor otázek ke zkoušce strážníka*. Příbram, 2014, s. 9.

písemné potvrzení, kterým prokazuje oprávnění k výkonu pravomoci. Platnost potvrzení končí nejpozději dnem skončení krizového stavu.²

„Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a při plnění úkolů podle zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona

- přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku
- dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití
- dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce
- podílí se v rozsahu stanoveném zákonem o obecní policii nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích
- podílí se na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených zákonem o obecní policii nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení
- podílí se na prevenci kriminality v obci
- provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci
- odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce
- poskytuje za účelem zpracovávání statistických údajů Ministerstvu vnitra ČR na požádání údaje o obecní policii.“³

2.1 Zaměstnanci obecní policie

Obecní policii tvoří zaměstnanci několika kategorií. Patří mezi ně čekatelé, strážníci a další zaměstnanci.

Čekatelé musí splňovat všechny zákonné podmínky jako strážník, ale nemají platné osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů. Toto osvědčení čekatel získá po úspěšném absolvování zkoušky před komisí Ministerstva vnitra ČR. Školení a výcvik čekatele a strážníka před zkouškou zabezpečuje obec. Školení strážníků probíhá ve specializovaném školicím zařízení s akreditací Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy ČR nebo obdobném zařízení obecní policie. Výcvik k používání služební zbraně a donucovacích prostředků je povinná zabezpečit obec. Čekatelem může být

² VODIČKOVÁ, J. *Soubor otázek ke zkoušce strážníka*. Příbram, 2014, s. 10.

³ VETEŠNÍK, P., CHAUER, I., ZÍDKA, A. *Obecní policie*. Plzeň, 2013, s. 96.

občan České republiky, který je starší 21 let, je zdravotně způsobilý, bezúhonný, spolehlivý a dosáhl středního vzdělání ukončeného maturitní zkouškou.⁴

Strážník podle zákona o obecní policii splňuje všechny zákonné podmínky kladené na čekatele a úspěšně absolvoval zkoušky před komisí Ministerstva vnitra ČR. Osvědčení se vydává strážníkovi na dobu tří let.

2.2 Postavení a činnost strážníka

Strážník obecní policie je k obci, která obecní policii zřídila, v pracovněprávním vztahu, a proto jeho základním postavením je postavení zaměstnance se všemi právy a povinnostmi z toho vyplývajícími. Pokud strážník plní úkoly státu nebo společnosti podle § 2 zákona o obecní policii, používá při tom svěřené pravomoci pro plnění těchto úkolů, má podle § 127 odst. 1 písm. e) trestního zákoníku postavení úřední osoby.

Vzhledem ke skutečnosti, že je strážník povinen podle § 10 odst. 2 zákona o obecní policii oznámit příslušnému orgánu podezření ze spáchání přestupku nebo jiného správního deliktu, jehož projednávání patří do působnosti tohoto orgánu, bude mít strážník v řízení před správním orgánem často postavení svědka. K posouzení a hodnocení výpovědí strážníků obecní policie se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 4 As 19/2007, ze 27. 9. 2007 takto: „K osobě policisty a tím i věrohodnosti jeho výpovědi Nejvyšší správní soud dodává, že nemá důvod pochybovat o pravdivosti jeho tvrzení, neboť na rozdíl od stěžovatele neměl policista na věci a jejím výsledku jakýkoli zájem, vykonával jen svoji služební povinnost při níž je vázán závazkem, aby případný zásah do práv a svobod osob, jimž by v souvislosti s jeho činností mohla vzniknout újma, nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného služebním zákrokem nebo úkonem, nebyl zjištěn žádný důvod, pro který by policista v této věci uvedené zásady překročil.“⁵

Činnost strážníka obecní policie, která je v zákoně o obecní policii vymezena pojmy úkon a zákrok, můžeme definovat jako tzv. faktický úkon a bezprostřední zásah. Tyto pokyny však nejsou výsledkem formálního řízení. „Faktický pokyn je správní úkon zákonem zmocněné jednotlivé úřední osoby, spočívající ve vyslovení zákazu nebo

⁴ VETEŠNÍK, P., CHAUER, I., ZÍDKA, A. *Obecní policie*. Plzeň, 2013, s. 45.

⁵ VETEŠNÍK, P., CHAUER, I., ZÍDKA, A. *Obecní policie*. Plzeň, 2013, s. 84.

příkazu určitého jednání, který je jeho adresát povinen respektovat⁶ a „Bezprostřední zásah je správní činnost k odvrácení nebezpečí, které bezprostředně ohrožuje právem chráněné zájmy.“⁷

Faktickým pokynem může být i samotná výzva úřední osoby. Skutková podstata spočívající v neuposlechnutí výzvy úřední osoby je zařazena do skupiny přestupků proti veřejnému pořádku. Podle § 7 odst. 5 je každý povinen uposlechnout výzvy zakročujícího strážníka. Výzvou úřední osoby může být i pokyn k prokázání totožnosti. Strážník má oprávnění podle § 12 odst. 2 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii vyzvat osobu, aby prokázala svoji totožnost, tato osoba je dle § 12 odst. 3 téhož zákona povinna této výzvě vyhovět. V případě odmítnutí vyhovět výzvy strážníka k prokázání totožnosti, má strážník oprávnění tuto osobu podle § 13 odst. 1 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii předvést na Policii ČR k prokázání totožnosti. Za nesplnění povinnosti osoby vyhovět výzvě strážníka navazuje i naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 47 odst. 1 písm. a) zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích.⁸

Vůči výzvě úřední osoby nejsou přípustné žádné opravné prostředky, a to ani nutná obrana. Proti zákonné výzvě úřední osoby se lze bránit až následně, tedy až po splnění výzvou stanovené povinnosti. Osoba vůči, které úřední osoba vykonávala své pravomoci, může podat nadřízenému úřední osoby neformální stížnost. Dále může vyzvaná osoba podat stížnost podle § 175 zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu, kdy „Dotčené osoby mají právo obracet se na správní orgány se stížnostmi proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, neposkytují-li tento zákon jiný prostředek ochrany.“⁹ Dalším prostředkem ochrany je žaloba proti nezákonnému zásahu, pokynu, nebo donucení úřední osoby podle § 82 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního. Tento zákon říká: „Každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.“¹⁰

⁶ VETEŠNÍK, P., CHAUER, I., ZÍDKA, A. *Obecní policie*. Plzeň, 2013, s. 85.

⁷ VETEŠNÍK, P., CHAUER, I., ZÍDKA, A. *Obecní policie*. Plzeň, 2013, s. 85.

⁸ VETEŠNÍK, P., CHAUER, I., ZÍDKA, A. *Obecní policie*. Plzeň, 2013, s. 280.

⁹ ČESKO. Zákon č. 500 ze dne 24. Zář 2004, správní řád ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, částka 174, § 175

¹⁰ ČESKO. Zákon č. 150 ze dne 17. dubna 2002, soudní řád správní, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2002, částka 61, § 82.

2.3 Organizační struktura Městské policie v Plzni

Městská policie v Plzni byla zřízena jako orgán obce na základě obecně závazné vyhlášky č. 15/1992, kterou přijalo Zastupitelstvo města Plzně dne 23. dubna 1992 s účinností od 8. 5. 1992, kterou se zřizuje městská policie v Plzni ve znění vyhlášky č. 1/2015. Tato vyhláška upravuje kompetence v řízení městské policie a její organizační strukturu. Městskou policii Plzeň řídí primátor. Úkoly souvisejícími s řízením Městské policie Plzeň je pověřen určený strážník – velitel. Za svoji činnosti je určený strážník odpovědný primátorovi statutárního města Plzně. Městská policie se organizačně člení na velitelství městské policie a na obvodní služebny, případně stanice. Schéma organizační struktury viz.příloha č. I.

2.3.1 Služebny MP Plzeň

Městská policie (dále jen „MP“) v Plzni disponuje 6 obvodními služebnami a 1 specializovanou služebnou pro dopravní skupinu. Velitelství MP Plzeň se nachází ve středu města v Perlové ulici, kde se nachází i obvodní služebna MP Plzeň – Střed. Nadřízený všech zaměstnanců MP je velitel s výjimkou inspekčního strážníka primátora, kterého jmenuje primátor. Velitel MP zastupuje městskou policii navenek. Má oprávnění a povinnosti stanovit a ukládat podřízeným zaměstnancům závazné pokyny, pracovní úkoly, organizovat, kontrolovat a řídit jejich práci.¹¹

V době nepřítomnosti velitele MP zastupuje jeho funkci zástupce velitele MP v plném rozsahu. Zástupce velitele řídí Odbor analýzy a prevence kriminality, Odbor vzdělávání a Tiskový odbor. Odbor analýzy a prevence kriminality má za úkol zapojení městské policie do preventivních aktivit organizovaných a koordinovaných orgány města Plzně. Hlavním úkolem je především příprava, organizace a uskutečňování projektů prevence kriminality. Odbor vzdělávání zajišťuje odbornou přípravu strážníků čekatelů, průběžně doškoluje a vzdělává všechny strážníky. Tiskový odbor zabezpečuje styk městské policie s veřejností poskytováním informací občanům, propagací práce městské policie, publikuje sdělení, stanoviska, prohlášení, názory a příspěvky

¹¹ Městská policie Plzeň [online]. Plzeň. 2017, [cit. 2017-03-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii-plzen/o-mestske-policii-plzen.aspx>>

v médiích. Přímým nadřízeným velitelů obvodních služeben a velitele operačního oddělení je zástupce velitele pro výkon služby.¹²

Obvodní služebny tvoří velitel obvodní služebny, zástupce velitele obvodní služebny, závodčí směn, strážníci, strážníci-okrskáři, administrativní pracovníci, strážní, asistenti Městské policie Plzeň a techničtí pracovníci. Obvodní služebna MP Plzeň – Střed má v současné době 33 strážníků a 5 psovodů. Tato služebna má jako jediná od června 2015 k dispozici specializovanou hlídku - strážníky psovody se služebními psy s potřebnými zkouškami pro výkon služební činnosti. Strážníci jsou rozdělení do 4 směn po 12 hodinách tak, aby byla zajištěna služba 24hod. denně 7 dní v týdnu. Organizovanou součástí služebny Střed je Stanice územně strážní služby, která má k dispozici 10 strážníků a 2 asistenty prevence kriminality. Strážníci této stanice se zaměřují zejména na monitoring a kontrolování pohybu a chování sociálně vyloučených osob, bezdomovců a narkomanů. Spolupracují s neziskovými organizacemi, orgány státní správy i samosprávy při začleňování těchto osob do běžných struktur společnosti, případně řeší jejich protispolečenské jednání.¹³

Na obvodní služebně (dále jen „OS“) Plzeň – Bory jsou zřízeny specializované hlídky s celoměstskou působností. V první řadě je zřízena motorizovaná hlídka, která zabezpečuje Pult centrální ochrany, na který jsou napojeny objekty veřejné a státní správy, školská zařízení. Dále pomáhá ostatním hlídkám MP Plzeň při rizikových zákrocích. Tato hlídka také zabezpečuje službu Tísňové linky seniorů, což je systém, který je mimo jiné napojen na MP. V případě nouze nebo náhlého zhoršení zdravotního stavu si senior jednoduchým zmačknutím tlačítka na náramku zavolá pomoc. Na OS Bory je k dispozici i speciální vozidlo pro převoz podnapilých osob na protialkoholní záchytnou stanici. Strážníci zařazení na těchto vozidlech, absolvovali speciální školení na Zdravotnické záchranné službě Plzeňského kraje. Další specializovanou hlídkou jsou strážníci pro odchyt toulavých a opuštěných zvířat, kteří jsou pro tuto činnost odborně vyškoleni.¹⁴

Další obvodní služebny, které spadají pod městskou policii jsou: OS Lochotín, Skvrňany, Doubravka, Slovany. Strážníci zařazení na těchto obvodních služebnách se

¹² KRAUSOVÁ, D., BERÁNEK, P. *Almanach Městské policie Plzeň [interní dokumentace]*. Plzeň, 2012, Městská policie Plzeň

¹³ Městská policie Plzeň [online]. Plzeň. 2017, [cit. 2017-03-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii-plzen/o-mestske-policii-plzen.aspx>>

¹⁴ Městská policie Plzeň [online]. Plzeň. 2017, [cit. 2017-03-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii-plzen/o-mestske-policii-plzen.aspx>>

v rámci výkonu své služby zabývají především problematikou veřejného pořádku, občanského soužití, bezpečností silničního provozu a dodržováním vyhlášek a nařízení města Plzně. Na většině těchto služeben je zřízena také cyklohlídka, která provádí kontrolu v okrajových lokalitách daných obvodů.¹⁵

Poslední služebnou je Dopravní skupina MP Plzeň, která byla zřízena na podzim roku 1995. Vzhledem k poloze této služebny, která zahrnuje centrální část města s hustým obchodním zázemím a vysokou koncentrací občanů, je největším problémem v přestupkové oblasti především doprava. Pracovní doba na této služebně je interními předpisy stanovena od 7.00 do 19.00 hodin. Mimo strážníků jsou zde zařazeni i 2 techničtí pracovníci a asistent MP Plzeň. K dispozici mají strážníci tři služební vozidla, která jsou upravená pro převážení technického prostředku k zabránění odjezdu vozidel (dále jen „TPZOV“). Strážníci, přidělení na tyto vozidla, řeší veškeré dopravní přestupky. Další vozidla uzpůsobená k převážení TPZOV provozují od 1. 1. 2017 Plzeňské městské dopravní podniky a. s. Vozidlo řídí technický pracovník zmiňované společnosti, který zajišťuje nasazování a sejmutí TPZOV, a je mu přidělen strážník, který je ze zákona oprávněn rozhodovat o použití TPZOV.¹⁶

OS Dopravní skupina provádí také měření rychlosti na celém území města Plzně. Úseky, na kterých strážníci měří rychlost, jsou předem stanoveny a odsouhlaseny Policií České republiky.

Součástí Dopravní skupiny je stanice Odtahy vozidel, která využívá dvě odtahová vozidla Správy veřejného statku města Plzně (dále jen „SVS“). SVS je příspěvkovou organizací zřizovanou statutárním městem Plzeň. Její hlavní činností je správa a údržba veřejně přístupného majetku města. Odtahové vozidlo řídí technický pracovník SVS, který zajišťuje odstraňování vozidel z pozemních komunikací. Strážník rozhoduje o tom, které vozidlo tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích, případně neoprávněně stojí na vyhrazeném parkovišti.

Mimo dopravních přestupků se strážníci Dopravní skupiny zabývají i ostatními přestupky, která náleží do působnosti činnosti obecních policií, účastní se opatření

¹⁵ Městská policie Plzeň [online]. Plzeň. 2017, [cit. 2017-03-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii-plzen/o-mestske-policii-plzen.aspx>>

¹⁶ Městská policie Plzeň [online]. Plzeň. 2017, [cit. 2017-03-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii-plzen/o-mestske-policii-plzen.aspx>>

konaných k zajištění dodržování veřejného pořádku při kulturních a společenských akcích na celém území města Plzně.

3 Přestupky a jiné správní delikty

Základní právní úpravu přestupkového práva v České republice tvoří zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Přestupek je považován za jeden z druhů správních deliktů. Pojem správního deliktu není v žádném právním předpise obecně definován, proto správní delikt právní nauka vymezuje jako protiprávní jednání fyzické nebo právnické, jehož znaky jsou uvedené v zákoně a které je postižitelné sankcí na základě zákona.

Teorie správního práva rozlišuje správní delikty na¹⁷:

- přestupky
- správní disciplinární delikty
- správní pořádkové delikty, které člení na jiné správní delikty fyzických osob nebo správní delikty právnických osob a správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

3.1 Přestupek

„(1) Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

(2) Přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací

- a) přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem nebo
- b) nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.“¹⁸

K odpovědnosti za přestupek postačuje zavinění z nedbalosti, pokud zákon nestanoví výslovně, že je třeba zavinění úmyslného. Ustanovení § 4 zákona č. 200/1990

¹⁷ HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo, obecná část* 5. Praha, 2003, s. 205.

¹⁸ ČESKO. Zákon č. 200 ze dne 18. května 1990, o přestupcích, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35, § 2.

uvádí v 1. a 2. odstavci, kdy je přestupek spáchán z nedbalosti a kdy je spáchán úmyslně.

„(1) Přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel

- a) věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí nebo
- b) nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

(2) Přestupek je spáchán úmyslně, jestliže pachatel

- a) chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem nebo
- b) věděl, že svým jednáním může ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, byl s tím srozuměn.

(3) Jednáním se rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel podle okolností a svých osobních poměrů povinen.“¹⁹

Pachatelem přestupku může být fyzická osoba, která dosáhla věku 15 - ti let a je příčetná.

Právní úprava přestupků je členěna do čtyř částí, a to na obecnou část, zvláštní část obsahující popisy jednotlivých skutkových podstat přestupků, třetí část upravující řízení o přestupcích a čtvrtou část, která je označena jako společná, přechodná a závěrečná ustanovení.

¹⁹ ČESKO. Zákon č. 200 ze dne 18. května 1990, o přestupcích, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35, § 4.

3.2 Sankce a ochranná opatření

„Má-li být sankce za přešupek efektivní a plnit svůj účel, musí být jejich systém vytvořen tak, aby obsahoval takové druhy a výši sankcí, které by odpovídaly společenské škodlivosti a závažnosti přešupků, braly ohled na možné majetkové a jiné výhody pachatele přešupku, na mzdové a cenové relace apod.“²⁰

Sankce lze ukládat za předpokladu splnění podmínek stanovených v zákoně o přešupcích. Za přešupek je dle § 11 zákona o přešupcích možno uložit sankci.²¹

- a) napomenutí
- b) pokuta - lze uložit do výše 1000 Kč, pokud ve zvláštní části přešupkového zákona nebo jiného zákona není uvedeno, že lze uložit pokutu vyšší. V blokovém řízení, které je stanoveno v § 84 přešupkového zákona, je možné uložit pokutu do 5000Kč a v příkazním řízení je dle § 87 možno uložit pokutu do 10 000 Kč.
- c) zákaz činnosti – lze uložit u přešupků, u kterých je tato sankce výslovně uvedena. Zákaz činnosti je možné uložit na dobu dvou let a musí se vztahovat na činnost, kterou pachatel spáchal v pracovním nebo jiném obdobném poměru nebo k níž je třeba povolení nebo souhlas státního orgánu a spáchal-li pachatel přešupek touto činností nebo souvislosti s ní.
- d) propadnutí věci – jedná se o majetkovou sankci, kterou lze uložit pachateli, kterému věc náleží a kterou při spáchání přešupku použil nebo k přešupku byla učena nebo na věc z přešupku získanou. Tato sankce však nesmí být uložena, je-li hodnota věci v nápadném poměru k povaze přešupku.
- e) zákaz pobytu – lze uložit jen za přešupky uvedené ve zvláštní části přešupkového zákona a nejdéle na dobu tří měsíců za stanovených předpokladů. Postižený pachatel se nesmí zdržovat na území obce nebo její části, v níž se opakovaně dopouštěl obdobných přešupků.

Sankci je možné uložit samostatně nebo s jinou sankcí, nelze však uložit napomenutí spolu s pokutou. Při určení druhu sankce se přihlíží k závažnosti přešupku, ke způsobu jeho spáchání, jeho následkům, k osobě pachatele a k okolnostem, za

²⁰ HENDRYCH, D. *Správní právo: obecná část*. 8. vyd. Praha, 2012, s. 356.

²¹ VODIČKOVÁ, J. *Soubor otázek ke zkoušce strážníka*. Příbram, 2014, s. 154.

kterých byl přestupek spáchán. Od uložení sankce lze upustit, pokud k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku.

Vedle sankcí lze také ukládat ochranná opatření, která jsou zakotvena v § 16 přestupkového zákona. Mezi ochranná opatření patří:

- a) omezující opatření – které spočívá v zákazu návštěv určených míst, která jsou veřejně přístupná a míst, kde se konají veřejné sportovní, kulturní a tělovýchovné akce. Omezující opatření se ukládá spolu se sankcí, ale nejdéle na dobu jednoho roku.
- b) zabránění věci – věc se zabírá v případě, není-li možno vyslovit propadnutí věci jestliže:
 - a) náleží pachateli, kterého nelze za přestupek stíhat,
 - b) nenáleží pachateli přestupku nebo mu nenáleží zcela, nebo
 - c) vlastník není znám a vyžaduje-li to bezpečnost osob, majetku nebo jiný obecný zájem.²²

3.3 Druhy řízení o přestupcích

Přestupkové řízení je základním pojmem a podstatou přestupkového práva. Toto zvláštní správní řízení je upraveno v třetí části zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Z obecného ustanovení vyplývá, že pokud není v tomto nebo zvláštním zákoně stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o přestupcích i obecné předpisy o správním řízení (tj. zákon č. 500/2004 Sb., správní řád). Příslušnost v řízení o přestupcích je v § 52 přestupkového zákona svěřena obecním úřadům nebo zvláštním orgánům obcí, nebo jiným správním orgánům, stanoví-li tak zvláštní zákon.

3.3.1 Blokové řízení

Blokové řízení patří mezi zkrácená řízení o přestupku, kdy přestupek řeší příslušný orgán udělením pokuty a vypsáním pokutového bloku. K vyřešení přestupku v blokovém řízení dochází při splnění tří zákonem daných předpokladů:

1. přestupek musí být spolehlivě zjištěn
2. nestačí domluva
3. obviněný z přestupku je ochoten pokutu zaplatit.

²² VODIČKOVÁ, J. *Soubor otázek ke zkoušce strážníka*. Příbram, 2014, s. 155.

Při ukládání blokové pokuty je možné vydat dva typy pokutových bloků, blok na pokutu na místě nezaplacenou a blok na pokutu na místě zaplacenou. Pokutové bloky na pokutu na místě zaplacenou obsahují vždy část A, která je předána přestupci a část B, kterou si ponechá správní orgán. Pokutové bloky na pokuty na místě nezaplacenou obsahují část A, která je předána přestupci a část B a C, kterou si ponechává správní orgán viz příloha č. II. Proti rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení se nelze odvolat. Podpisem pokutového bloku přestupce vyjadřuje svůj souhlas s projednáním, s výší pokuty a rozhodnutí se stává pravomocným.²³

V blokovém řízení je možné projednat všechny druhy přestupků, až na uvedené výjimky a to jsou návrhové přestupky a přestupky u nichž to zákon vysloveně zakazuje. Návrhovými přestupky jsou přestupky urážky na cti a dále mezi osobami blízkými přestupky spočívající v ublížení na zdraví z nedbalosti, úmyslném narušení občanského soužití, vyhrožování újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválností nebo jiným hrubým jednáním a u přestupků proti majetku, které lze projednat jen na návrh postižené osoby, jejího zákonného zástupce nebo opatrovníka podaný příslušnému správnímu orgánu a to nejpozději do tří měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o přestupku nebo o postoupení věci orgánem činným v trestním řízení. Návrhové přestupky jsou upraveny v § 68 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

Dále v blokovém řízení nelze projednávat vybrané přestupky, které jsou spáchány opakovaně, jestliže ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o stejném přestupku, z něhož byl obviněný uznán vinným, do jeho spáchání neuplynulo dvanáct měsíců tzv. recidiva. S účinností od 1. října 2016 byla zřízena celostátní evidence přestupků. Do evidence přestupků se zapisují podle zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích pravomocná rozhodnutí o přestupcích na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi § 30, na úseku zemědělství a myslivosti § 35 odst. 1 písm. c) a f), na úseku obrany České republiky § 43, přestupcích proti veřejnému pořádku § 47 odst. 1, proti občanskému soužití § 49 a proti majetku § 50.

²³ HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H., MATES P., OCELÁK, L. *Vzory podání a úkonů v řízení o přestupcích s vysvětlivkami*. Praha, 2016, str. 103

3.3.2 Projednávání přestupků v blokovém řízení obecní policií

V blokovém řízení jsou oprávněny projednávat přestupky správní orgány, do jejichž působnosti patří projednávání takových přestupků. Pověřené orgány jsou výslovně určené přestupkovým nebo jiným zákonem. Přestupkový zákon v § 86 stanovuje, které orgány mohou přestupky projednávat v blokovém řízení. Pro obecní policii je rozsah těchto přestupků vymezen v § 86 písm. e) přestupkového zákona.

Obecní policie je oprávněna projednávat v blokovém řízení přestupky:²⁴

- „1. jejichž projednávání je v působnosti obce
2. podle zákona o silničním provozu spáchané nedovoleným stáním nebo zastavením vozidla na pozemní komunikaci, vjezdem do míst, kde je to místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno, porušením pravidel o překročení nejvyšší dovolené rychlosti, porušením pravidel jízdy na zvířatech, vedení a hnaní zvířat na pozemní komunikaci, pohybem chodce nebo osoby na osobním přepravníku se samovyvažovacím zařízením nebo obdobném zařízení na pozemní komunikaci odporujícím pravidlům provozu na pozemních komunikacích, nedovoleným způsobem použití lyží, kolečkových bruslí a podobných prostředků na chodníku a nedovoleným vedením jízdního kola nebo jízdou na něm v rozporu s pravidly provozu na pozemních komunikacích a porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích ostatními řidiči nemotorových vozidel,
3. spočívající v neoprávněném stání vozidla na místní komunikaci nebo jejím úseku, které lze podle nařízení obce použít ke stání jen za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy a při splnění podmínek stanovených tímto nařízením,
4. na úseku taxislužby podle zákona o silniční dopravě.“

Při určování druhu sankce strážníkem obecní policie a stanovení její výše se přihlédne ke kritériím z §12 odst. 1 z. č. 200/1990 Sb. „Při určení druhu sankce a její

²⁴ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. *In Sběrka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 86.

výměry se přihlédne k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postizen v disciplinárním řízení.²⁵ V případě nesplnění některých z kritérií blokového řízení je strážník povinen oznámit podezření ze spáchání přestupku podle § 10 odst. 2,3 zák. 553/1991 Sb., o Obecní policii viz. příloha č. III.

3.3.3 Příkazní řízení

Dalším specifickým druhem řízení o přestupku je příkazní řízení. Tento institut příkazního řízení byl do zákona o přestupcích zaveden, aby došlo k urychlení a zjednodušení projednávání přestupků. V tomto řízení lze postihovat některé přestupky bez nařízení ústního jednání.

Příkazní řízení je možné aplikovat:²⁶

1. „Není-li pochybnosti o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil a nebyla-li věc vyřízena v blokovém řízení, může správní orgán bez dalšího řízení vydat příkaz o uložení napomenutí nebo pokuty (§ 13 odst. 2).
2. Příkaz nelze vydat, jestliže je svéprávnost obviněného z přestupku omezena.
3. Příkaz má stejné náležitosti jako rozhodnutí o přestupku. Oznamuje se vždy písemně.
4. Obviněný z přestupku může proti příkazu podat do 15 dnů ode dne jeho doručení odpor správnímu orgánu, který příkaz vydal. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a správní orgán pokračuje v řízení. Obviněnému z přestupku nelze uložit jiný druh sankce, s výjimkou napomenutí, nebo vyšší výměru sankce, než byly uvedeny v příkaze.
5. Příkaz, proti kterému nebyl včas podán odpor, má účinky pravomocného rozhodnutí.
6. V příkazním řízení nelze projednat přestupky, které lze projednat jen na návrh, ani nárok na náhradu škody.“

²⁵ ČESKO. Zákon č. 200 ze dne 18. května 1990, o přestupcích, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35, § 12.

²⁶ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P., *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení*. 2. vyd. Praha, 2013, s. 479

V příkazním řízení lze projednávat přestupky pouze při splnění zákonem stanovených podmínek. Základní podmínkou je, aby prokázané skutečnosti byly objektivním podkladem pro závěr o naplnění všech zákonných znaků přestupku a obviněný se přestupku musí dopustit. Další podmínkou je, že věc nebyla projednávána v blokovém řízení. Jsou-li tyto zákonem stanovené podmínky splněny, může správní orgán bez dalšího řízení vydat rozhodnutí formou příkazu. V příkazním řízení nelze uložit sankci zákaz činnosti, propadnutí věci, zákaz pobytu, v příkazním řízení lze podle § 13 odst. 2 přestupkového zákona uložit pokutu do 10 000Kč.²⁷

3.3.4 Nezkrácené řízení o přestupku

Samotné řízení o přestupku je zahajováno buď z moci úřední podle § 67 odst. 1 zák. 200/1990 Sb., o přestupcích nebo na návrh podle § 68 téhož zákona. Přestupky projednávané z úřední povinnosti se ve většině případů zahajují předvoláním obviněného k ústnímu jednání spojeným s oznámením o zahájení řízení a sdělením obvinění, případně předvoláním svědků k ústnímu jednání. Zahajuje s nejpozději do šedesáti dnů ode dne, kdy byl přestupek správnímu orgánu oznámen. Řízení o návrhovém přestupku je zahájeno dnem, kdy došel přestupkovému orgánu kvalifikovaný návrh podle § 68 odst. 2 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Podkladem pro zahájení řízení o přestupku je nejčastěji oznámení orgánu policie nebo obce, oznámení státního orgánu, oznámení občana nebo právnické osoby.²⁸

²⁷ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P., *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení*. Komentář. 2. vydání. Praha, 2013, s. 480.

²⁸ HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H., MATEŠ P., OCELÁK, L. *Vzory podání a úkonů v řízení o přestupcích s vysvětlivkami*. Praha, 2016, str. 23.

4 Přestupky projednávané obcí

V § 53 přestupkového zákona jsou ustanoveny přestupky, které jsou projednávány v rámci působnosti obce. „Obce projednávají přestupky proti pořádku ve státní správě ve věcech, které jsou jim svěřeny, přestupky proti pořádku v územní samosprávě, přestupky proti veřejnému pořádku, přestupky proti majetku, jakož i přestupky proti občanskému soužití, pokud nebyly spáchány porušením zvláštních právních předpisů o provozu na pozemních komunikacích, a přestupky na úseku vyhledávání, ochrany, využívání a dalšího rozvoje přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod a lázeňských míst.“²⁹

²⁹ ČESKO. Zákon č. 200 ze dne 18. května 1990, o přestupcích, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35, § 53.

5 Přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích

Dopravní přestupky, nebo-li přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, jak jsou v zákoně uvedeny, patří mezi nejčastěji páchané přestupky. Naplnění skutkové podstaty dopravního přestupku vyplývá z porušení některého ustanovení zákona č. 361/2000 Sb., zákona o provozu na pozemních komunikacích (silniční zákon). Tento zákon upravuje zejména práva a povinnosti účastníků provozu na pozemních komunikacích, pravidla provozu a úpravu řízení provozu na pozemních komunikacích a pravomoc orgánů státní správy a Policie ČR. Dopravní přestupky byly upraveny a stíhány podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích a to konkrétně v ustanovení § 22, který byl zrušen a s účinností od 1. 8. 2011 převeden do zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Společným skupinovým objektem dopravního přestupku je bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích. Mezi společný zájem chráněný zákonem patří zejména zájem společnosti na ochraně života a zdraví osob a ochraně majetku. Objektivní stránka dopravního přestupku spočívá v jednání porušení právního předpisu o bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, kterým je zákon o provozu na pozemních komunikacích. Jednáním naplňující znaky přestupku se rozumí jednak konáním v rozporu s tímto předpisem a jednak opomenutí nějaké povinnosti. Mezi důležité znaky objektivní stránky můžeme řadit následek, a to buď porušení nebo ohrožení hodnot, na jejichž ochraně má společnost zájem. Pachatelem nebo-li subjektem dopravního přestupku může být jakýkoliv účastník silničního provozu, který se přímým způsobem účastní provozu na pozemních komunikacích, pokud zákon nestanoví jinak. Posledním obligatorním znakem skutkové podstaty přestupku je zavinění pachatele. Podle přestupkového zákona postačuje k postihu pachatele za přestupek nedbalostní zavinění, avšak mnoho přestupků, kterých se pachatelé dopustí na úseku bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, je pácháno úmyslně.³⁰

Jak vyplývá z ustanovení § 2 písm. d) zákona o obecní policii, při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona se obecní policie podílí v rozsahu stanoveném zákonem

³⁰ KUČEROVÁ, H. *Dopravní přestupky v praxi: podle stavu k 1.7.2006*. 2., přeprac. a dopl. vyd., Praha, 2006, s. 32.

na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích. Tímto zvláštním zákonem je zejména zákon o silničním provozu, který upravuje jak práva a povinnosti strážníků obecní policie, tak i práva a povinnosti účastníků provozu na pozemních komunikacích a provozovatele vozidla ve vztahu ke strážníkovi obecní policie.

5.1 Postup strážníků při řešení dopravních přestupků v Plzni

Na dopravní přestupky je v Plzni zaměřena především OS Dopravní skupina. Na OS Dopravní skupině jsou rozděleny úkoly mezi pěší hlídky, motohlídky a Skupinu odtahů vozidel.

Pěší hlídky vykonávají svoji činnost zpravidla ve dvojici a pohybují se ve vymezených sektorech, které mají předem dány v rozpisu služby. Při pochůzkové činnosti řeší nejčastěji dopravní přestupky jako zákazy stání, zákaz zastavení, stání v pěší zóně, zóna zákazu stání, zákaz vjezdu, nedodržení zákazu zastavení a stání 5 m od přechodu pro chodce, chůze na červenou, cyklisti na chodníku nebo v jednosměrné ulici, stání na vyhrazeném místě pro invalidy bez parkovacího průkazu pro osobu těžce zdravotně postiženou. V případě zjištěného přestupku a přítomnosti řidiče vozidla, řeší pěší hlídka přestupek na místě s řidičem. Pokud u vozidla není nikdo přítomen, rozhodne pěší hlídka podle závažnosti přestupku, zda bude řidič vyrozuměn o podezření spáchání přestupku výzvou pro nepřítomného řidiče viz. příloha č. IV. Další možností je zavolání motohlídky, která má možnost využití TPZOV, případně odtah vozidel.

Motohlídky mají k dispozici TPZOV, které nasazují na základě oprávnění § 17a z. č. 553/1991 Sb., o obecní policii.

Motohlídky řeší stejné přestupky jako pěší hlídky, častěji využívají nasazení TPZOV. Pouze v případech, kdy TPZOV nelze nasadit z důvodů uvedených v kapitole 5.2, využijí výzvu pro nepřítomného řidiče, případně odtah vozidel. Při nasazování TPZOV musí být pořízena důkladná fotodokumentace pro případné oznámení přestupku k dořešení ke správnímu orgánu. TPZOV se zpravidla nasazuje na levé přední kolo a zároveň je řidič informován o uzamčení vozidla samolepkou na okně viz. příloha č. V. K motohlídkám na Dopravní skupině patří také Parking PMDP, která je zmíněna již v kapitole 2.3.1. Řidič společně se strážníkem mají za úkol především kontrolu

placených parkovišť a vyhrazených parkovišť pro vozidla s platnou parkovací kartou. Každé vozidlo má předem dán sektor, ve kterém provádí kontrolu.

Jak již bylo zmiňováno v kapitole 2.3.1, k Dopravní skupině patří stanice Odtahů vozidel, která především řeší parkování vozidel, která tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích: „Překážka provozu na pozemních komunikacích je vše, co by mohlo ohrozit bezpečnost nebo plynulost provozu na pozemních komunikacích, například náklad, materiál nebo jiné předměty, vozidlo ponechané na pozemní komunikaci nebo závady ve sjízdnosti pozemní komunikace.“³¹ Odtahovaná vozidla jsou umístěna na odtahovém parkovišti. Náklady za odstranění hradí provozovatel vozidla, tj. zpravidla vlastník. Vedle nákladu za odtah vozidla je řidič povinen uhradit i pokutu. Náklady za odtah se hradí odtahové službě a pokuta strážníkovi.

5.2 Oprávnění strážníka podle zákona o obecní policii

Oprávnění strážníka jsou vymezena zejména v zákoně č. 553/1991 Sb., zákona o obecní policii. Platná právní úprava umožňuje strážníkům využívat například tato oprávnění:

- oprávnění požadovat vysvětlení
- oprávnění vyžadovat poskytnutí údajů z informačního systému
- oprávnění požadovat prokázání totožnosti
- oprávnění předvést osobu
- oprávnění odebrat zbraň
- oprávnění zakázat vstup na určená místa
- oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor
- oprávnění odejmout věc
- oprávnění použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidel
- oprávnění ke vstupu do živnostenských provozoven

³¹ KUČEROVÁ, H. *Zákon o silničním provozu s komentářem a judikaturou*. vyd: 3, Praha, 2016, s. 34.

- oprávnění použití donucovacích prostředků
- oprávnění pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy z míst veřejně přístupných, popřípadě též zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu zákroku nebo úkonu.

Ve vztahu k dopravním přestupkům strážníci obecní policie využijí tato oprávnění:³²

1. Podání vysvětlení § 11 – na základě výzvy strážníka obecní policie je povinna kterákoli osoba které může přispět k objasnění skutečného stavu věci, podat vysvětlení ohledně které je obecní policie povinna určitým způsobem jednat. Každá osoba musí výzvy strážníka k podání vysvětlení uposlechnout. Odmítnout podání vysvětlení lze pouze tehdy, bylo-li by podáním vysvětlení přivozeno nebezpečí trestního stíhání nebo postihu za přestupek osobě blízké, a nebo by došlo k porušení státem uznané nebo uložené povinnosti mlčenlivosti.
2. Prokázání totožnosti § 12 – spolu s oprávněním podání vysvětlení podle § 11 zákona o obecní policii představuje základní oprávnění strážníka. Prokázáním totožnosti se pro účely zákona o obecní policii rozumí zjištění: jména a příjmení, data narození, rodného číslo, bydliště osoby. Ustanovení § 12 odst. 2 zákona o obecní policii vymezuje důvody, pro které je strážník oprávněn osobu vyzvat k prokázání totožnosti:
 - „a) jde-li o osobu, vůči které provádí úkon k plnění úkolů obecní policie,
 - b) jde-li o osobu podezřelou ze spáchání trestného činu nebo přestupku či jiného správního deliktu,
 - c) jde-li o osobu, od níž bude třeba požadovat vysvětlení (§ 11),
 - d) jde-li o osobu, která odpovídá popisu osoby hledané policií nebo osoby pohřešované,
 - e) na žádost jiné osoby, jestliže tato osoba má na zjištění totožnosti právní zájem,
 - f) jde-li o osobu, která žádá o prokázání totožnosti podle písmena e),
 - g) jde-li o osobu, která oznamuje podezření ze spáchání trestného činu, přestupku nebo jiného správního deliktu.“³³

³² VETEŠNÍK, P., CHAUER, I., ZÍDKA, A. *Obecní policie*. Plzeň, 2013, s. 134.

3. Oprávnění předvést osobu § 13 – podle § 13 odst. 1 – 3 zákona o obecní policii je strážník oprávněn předvést na Policii ČR osobu, která:

- a) odmítla vyhovět výzvě strážníka k prokázání totožnosti,
- b) nemůže ani po poskytnutí nezbytné součinnosti svou totožnost prokázat,
- c) je hledanou nebo pohřešovanou osobou
- d) přes opětovné výzvy strážníka pokračuje v jednání narušujícím veřejný pořádek nebo ohrožujícím život nebo zdraví jiných osob anebo své vlastní a nebo majetek a nelze ji v tom zabránit.

Dále je strážník oprávněn předvést osobu na žádost podle § 13 odst. 4 zákona o obecní policii příslušného orgánu obce podle správního řádu.

4. Oprávnění použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidel § 17a - strážník je oprávněn použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla:

- „a) které bylo ponecháno na místě, kde je zakázáno stání nebo zastavení vozidla,
- b) které stojí na místě, do kterého je vjezd zakázán místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích,
- c) které stojí na chodníku, kde to není povoleno, nebo
- d) je-li vozidlem proveden neoprávněný zábor veřejného prostranství a jeho řidič není na místě přítomen.“³⁴

TPZOV se odstraní z vozidla bezprostředně po projednání přestupku, zjištění totožnosti osoby, která vozidlo zaparkovala nebo po provedení úkolů nezbytných ke zjištění totožnosti takové osoby. V § 17 a) odst. 4 bod a), b) je ustanoveno, kdy strážník nesmí použít na vozidlo TPZOV. „Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla z důvodů uvedených v odstavci 1 nelze použít, jde-li o vozidlo, které

- a) tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích, nebo
- b) je viditelně označeno jako vozidlo ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, požární ochrany, vozidlo určené k poskytování

³³ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 12.

³⁴ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 17a.

zdravotnických služeb, vozidlo invalidy nebo jako vozidlo osoby požívající výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána.³⁵

5. Oprávnění pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy z míst veřejně přístupných, popřípadě též zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu zákroku nebo úkonu § 24b.
6. Oprávnění k odtahu vozidel - strážník je oprávněn rozhodnout o odstranění vozidla v případech uvedených v § 27 odst. 6 a § 45 odst. 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích v případech, kdy vozidlo neoprávněně stojí na vyhrazeném parkovišti nebo když vozidlo tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích.

5.3 Nejčastěji projednávané dopravní přestupky na území Plzně městskou policií

Městská policie Plzeň projednává nejčastěji dopravní přestupky, které bude autorka zmiňovat v dalších podkapitolách. Uvedené přestupky byly sledovány v období od 1. 1. 2016 – 31. 12. 2016. Autorka čerpala z programu MP Manager, který slouží jako ucelený přehled přestupků. Portálový informační systém MP Manager je systém určený městským a obecním policiím pro vedení jejich agendy stanovené zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii. S využitím databáze, v kombinaci s datovými přenosy z mobilních telefonů s GPS lokalizací a napojením na Základní registry a databáze IS města, umožňuje ON-LINE z terénu zadávat přestupky, lustrvat osoby a vozidla pomocí mobilního zařízení připojeného do internetu. Data zaznamenaná přes MP Manager se přenášejí do databáze GIS a jsou periodicky prezentována v mapovém projektu Městská policie. V provozu je tento informační systém od 1. 1. 2015. Každý strážník má při řešení přestupků možnost nahlédnout do informačního systému přes tablet nebo mobilní telefon, který má stále u sebe.

Způsob projednávání přestupkových jednání strážníků obecních policií je ovlivňováno celou řadou faktorů, které se v konečném důsledku podílí na skutečnosti, zda se přestupkové jednání projedná v blokovém řízení, tedy v řízení rychlé pro správní orgán i pro přestupce ekonomicky i časově nejvýhodnější nebo nezkráceném řízení o

³⁵ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 17a.

přestupku, případně jiném řízení. Dopravní delikty v roce 2016 tvořily 93,8 % všech přestupkových jednání.

Zásadní faktory, které ovlivnily činnost obecní policie v této oblasti:

- v roce 2006 oprávnění k měření rychlosti,
- v roce 2009 oprávnění k měření rychlosti pouze na úsecích označených dopravními značkami,
- v roce 2011 zrušení povinnosti měřit pouze na označených úsecích,
- v roce 2011 stanovisko Ministerstva dopravy, které znemožnilo řešení jízdy na červený světelný signál strážníky obecní policie v blokovém řízení,
- v roce 2013 zavedení objektivní odpovědnosti provozovatelů vozidel.

Další faktory, které ovlivnily činnost MP Plzeň:

- v roce 2006 nákup a uvedení do provozu ručního měřiče rychlosti,
- v roce 2007 nákup a uvedení do provozu měřiče rychlosti umístěného ve vozidle,
- v roce 2009 – do současnosti založení spol. Parking PMDP Plzeň rozšiřování parkovacího systému v Plzni, město Plzeň uzavřelo se spol. Parking mandátní smlouvu, v níž se zavazuje, že MP poskytuje společnosti veškerou potřebnou součinnost,
- v roce 2015 nákup a uvedení do provozu úsekového měření rychlosti – Plaská.

5.3.1 Nedovolené zastavení a stání vozidla na pozemní komunikaci

Porušení povinnosti spočívající v nedovoleném zastavení nebo stání vozidla vyplývá z obecné úpravy provozu na pozemních komunikacích zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Zastavení a stání je ustanoveno v § 25 a 27, § 39 – provoz v obytné a pěší zóně v odst. 4 a 5, § 53 odst. 2 – zákaz zastavení a stání na chodníku, § 67 odst. 8 – na vyhrazeném parkovišti pro vozidlo označené parkovacím

průkazem pro osoby se zdravotním postižením je vozidlům bez tohoto označení zakázáno zastavení a stání.

Dále povinnosti spočívající v nedovoleném zastavení nebo stání vozidla vyplývající z vyhlášky č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích. Povinnosti účastníka provozu na pozemních komunikacích vyplývají z § 4 odst. c) z. č. 361/2000Sb., kde je uvedeno, že účastník je povinen řídit se mimo jiné dopravními značkami a zařízeními.

V Plzni se řidiči nejčastěji dopouštějí přestupku nedovoleným stáním a zastavením vozidla, nerespektováním svislých a vodorovných dopravních značek:

- B28, V12c = zákaz zastavení – „Značka zakazuje zastavení nebo stání, tj. uvedení vozidla do klidu, kromě případů vyvolaných okolnostmi v provozu na pozemních komunikacích, jako je např. stojící kolona vozidel apod. Je-li v dolní části značky v červeném kruhu uvedena doba, platí zákaz pouze v uvedenou dobu.“³⁶ Tento přestupek byl ve sledovaném období projednáván na území Plzně celkem 4352 krát.

- B29, V12d = zákaz stání. „Značka zakazuje stání, tj. uvedení vozidla do klidu na dobu delší, než je doba nezbytně nutná k neprodlenému nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob nebo k neprodlenému naložení a vyložení nákladu. Je-li v dolní části značky v červeném kruhu uvedena doba, platí zákaz pouze v uvedenou dobu.“³⁷ Tento přestupek byl ve sledovaném období projednáván 3949krát. Nejčastěji projednáváný přestupek je porušení dopravní značky B29 – s dodatkovou tabulkou „Mimo zásobování max. 15 min.“ Strážníci pořídí fotodokumentaci vozidla s dopravní značkou, kde je uvedena i doba pořízení záznamu, u vozidla minimálně 15 minut setrvají, pokud u vozidla zjevně neprobíhá zásobování, vozidlo opět nafotí a rozhodnou o umístění výzvy nebo nasazení TPZOV.

³⁶Dopravní značky s komentářem. [online]. Praha, Besip, 2013 [cit. 2017-05-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.ibesip.cz/data/web/soubory/legislativa/dopravni-znacky-s-komentarem-cz-rozirena-verze-s-upravou.pdf>>

³⁷Dopravní značky s komentářem. [online]. Praha, Besip, 2013 [cit. 2017-05-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.ibesip.cz/data/web/soubory/legislativa/dopravni-znacky-s-komentarem-cz-rozirena-verze-s-upravou.pdf>>

- A11 a IP6 = přechod pro chodce – „Značka upozorňuje na přechod pro chodce, který by řidič jinak neočekával a který není viditelný z dostatečné vzdálenosti.“³⁸ V 7a = přechod pro chodce – „Značka vyznačuje místo určené pro přechod chodců přes pozemní komunikaci“³⁹ Těchto přestupků bylo za sledované období projednáváno 554. Z toho u 333 přestupků nařízen odtah a u 221 přestupků byl řidič vyzván, aby se dostavil k řešení přestupku na služebnu MP.

- stání v křižovatce - „křižovatka je místo, v němž se pozemní komunikace protínají nebo spojují; za křižovatkou se nepovažuje vyústění polní nebo lesní cesty nebo jiné účelové pozemní komunikace na jinou pozemní komunikaci.“⁴⁰ Tento přestupek byl za sledované období projednáván 1898 krát. Z toho u 720 přestupků byl nařízen odtah vozidla a u 1178 přestupků byl řidič vyzván, aby se dostavil k řešení přestupku na služebnu MP.

- IP12 – vyhrazené parkoviště – „Značka označuje místo, kde je dovoleno zastavení a stání pouze některých vozidel. Údaje o tom, pro koho je parkoviště vyhrazeno (např. název organizace, státní poznávací značka, symbol zařízení) a popřípadě v jaké době, jsou uvedeny na dodatkové tabulce a mohou být uvedeny na značce místo nápisu. Mimo dobu, po kterou je parkoviště vyhrazeno, smějí na takto označeném místě zastavit a stát i řidiči jiných vozidel, pokud není stanoveno jinak. Případný stanovený způsob stání se vyznačuje obdobně jako na značkách „parkoviště“ vyznačujících způsob stání. Značka, na které je uveden symbol zařízení nebo prostoru osoby na vozíku, je vždy doplněna vodorovnou dopravní značkou „vyhrazené parkoviště pro vozidlo přepravující osobu těžce postiženou nebo osobu těžce pohybově postiženou.“⁴¹

- IZ6a – pěší zóna - „Značka označuje oblast, zejména část obce, kde kromě obecných pravidel provozu na pozemních komunikacích platí zvláštní pravidla pro provoz v pěší zóně. Ve spodní části značky se vyznačuje vhodným nápisem nebo

³⁸ Dopravní značky s komentářem. [online]. Praha, Besip, 2013 [cit. 2017-05-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.ibesip.cz/data/web/soubory/legislativa/dopravni-znacky-s-komentarem-cz-rozirena-verze-s-upravou.pdf>>

³⁹ Dopravní značky s komentářem. [online]. Praha, Besip, 2013 [cit. 2017-05-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.ibesip.cz/data/web/soubory/legislativa/dopravni-znacky-s-komentarem-cz-rozirena-verze-s-upravou.pdf>>

⁴⁰ KUČEROVÁ, H. *Zákon o silničním provozu s komentářem a judikaturou*. vyd: 3, Praha, 2016, s. 34.

⁴¹ Dopravní značky s komentářem. [online]. Praha, Besip, 2013 [cit. 2017-05-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.ibesip.cz/data/web/soubory/legislativa/dopravni-znacky-s-komentarem-cz-rozirena-verze-s-upravou.pdf>>

symbolem, kterým vozidlům je vjezd o této oblasti povolen a popřípadě v jaké době.⁴² Konec pěší zóny se označuje dopravní značkou IZ6b – konec pěší zóny. Tato dopravní značka je umístěna při výjezdu z pěší zóny. Provoz v obytné a pěší zóně je ustanoven v § 39 zák. 361/2000 Sb. Tento přestupek byl za sledované období řešen městskou policií v Plzni celkem 1128krát

5.3.2 Vjezd do míst, kde je to místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno

Místní a přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích je upravena v § 61 odst. 2 a 3 zák. č. 361/2000 Sb. „Místní úprava provozu na pozemních komunikacích je úprava provozu na pozemních komunikacích, provedená dopravními značkami, světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály nebo dopravními zařízeními“ a „přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích je úprava provozu na pozemních komunikacích, provedená přenosnými dopravními značkami svislými, přechodnými dopravními značkami vodorovnými, světelnými signály a dopravními zařízeními“. ⁴³ Vztahy mezi obecnou, místní a přechodnou úpravou se řídí pravidly uvedenými v § 76 téhož zákona.

Podle § 63 odst. 1 písm. c) zák. č. 361/2000 Sb., svislé dopravní značky ukládají účastníku provozu na pozemních komunikacích zákazy nebo omezení. Mezi nejčastěji porušované dopravní značky v Plzni patří dopravní značky: B1 – zákaz vjezdu všech vozidel (v obou směrech), B2 – zákaz vjezdu všech vozidel, B4 – zákaz vjezdu nákladních vozidel, B 11 – zákaz vjezdu všech motorových vozidel, B12 – zákaz vjezdu vyznačených vozidel. S nerespektováním tohoto dopravního značení se v průběhu sledovaného období strážníci setkali celkem 1530 krát. Podle § 125c) odst. 1 písm. k) je za tento přestupek možné uložit blokovou pokutu do výše 2 000Kč.

5.3.3 Porušení pravidel o překročení nejvyšší dovolené rychlosti

Obecná úprava rychlosti vozidla říká, že každý řidič musí přizpůsobit svou jízdu mnoha okolnostem, které ovlivňují bezpečnost jízdy a to především: svým schopnostem, vlastnostem vozidla, předpokládanému stavebnímu a dopravně

⁴² Dopravní značky s komentářem. [online]. Praha, Besip, 2013 [cit. 2017-05-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.ibesip.cz/data/web/soubory/legislativa/dopravni-znacky-s-komentarem-cz-rozirena-verze-s-upravou.pdf>>

⁴³ KUČEROVÁ, H. *Zákon o silničním provozu s komentářem a judikaturou*. vyd: 3, Praha, 2016, s. 389.

technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat. Řidič dále nesmí náhle snižovat rychlost jízdy nebo náhle zastavit, pokud to nevyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, a omezovat plynulost provozu.

Rychlost jízdy vozidla je upravena v § 18 zák.č. 361/2000 Sb. V souladu s § 125c odst. 1 písm. f) zákona 361/2000Sb., se fyzická osoba dopouští přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla:⁴⁴

1. překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 40 km.h⁻¹ a více nebo mimo obec o 50 km.h⁻¹ a více. Z důvodu uložení zákazu činnosti nelze tento přestupek na místě řešit v blokovém řízení a podle § 10 odst. 2 a 3 zák. č. 553/1991Sb., se musí podezření z jeho spáchání oznámit příslušnému obecnímu úřadu. Tento přestupek na území města Plzně strážníci při ručním měření za sledované období oznamovali 3krát.
2. překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 20 km.h⁻¹ a více nebo mimo obec o 30 km.h⁻¹ a více. U tohoto přestupku si strážník musí pomocí lustrace ověřit, zda se tohoto přestupku řidič v období 12ti po sobě jdoucích kalendářních měsíců nedopustil vícekrát. Při překročení výše uvedené rychlosti dvakrát či vícekrát, je nutno ve správním řízení vyslovit zákaz řízení, proto strážník oznamuje podezření z jeho spáchání příslušnému obecnímu úřadu. Pokud se tohoto přestupku řidič dopustil poprvé, je možné v blokovém řízení uložit pokutu do výše 2 500 Kč. Dále je strážník povinen do 3 pracovních dnů ode dne uložení pokuty tuto skutečnost oznámit příslušnému obecnímu úřadu, jelikož řidiči za překročení výše uvedené rychlosti jsou zaznamenány 3 body. Tento dopravní přestupek byl Městskou policií v Plzni ve sledovaném období při ručním měření zjištěn 106krát.
3. překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km.h⁻¹ nebo mimo obec o méně než 30 km.h⁻¹. Tento přestupek je možné v blokovém řízení vyřešit pokutou do 1000 Kč. Řidiči budou připsány 2 body, ovšem jen za předpokladu, že řidič překročí povolenou rychlost o více než 5 km.h v obci nebo o více než 10 km.h mimo obec. Překročení výše uvedené rychlosti

⁴⁴ VODIČKOVÁ, J. *Soubor otázek ke zkoušce strážníka*. Příbram, 2014, s. 238.

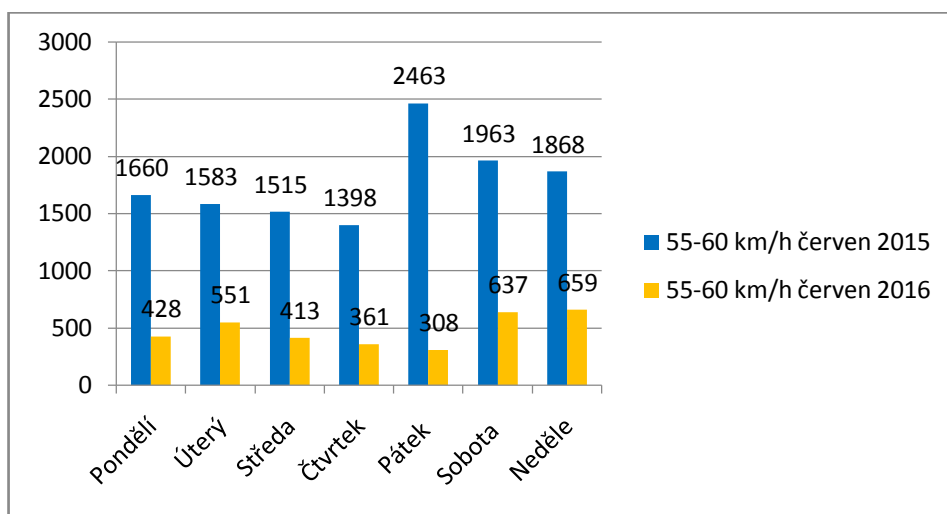
strážníci na území Plzně projednávali při ručním měření celkem 362 těchto přestupků.

Měření rychlosti městskou policií se řídí několika základními pravidly. Dané místo musí mít schváleno od Policie ČR. Dnes již dané místo nemusí být označené přenosnou dopravní značkou s vyobrazením kamery snímající rychlost a nápisem „Měření rychlosti.“ Strážníci Městské policie v Plzni k měření využívají rychlostní měřidlo AD 9 C umístěné ve služebním vozidle Škoda Octavia a ruční rychlostní měřidlo Pro Laser III.

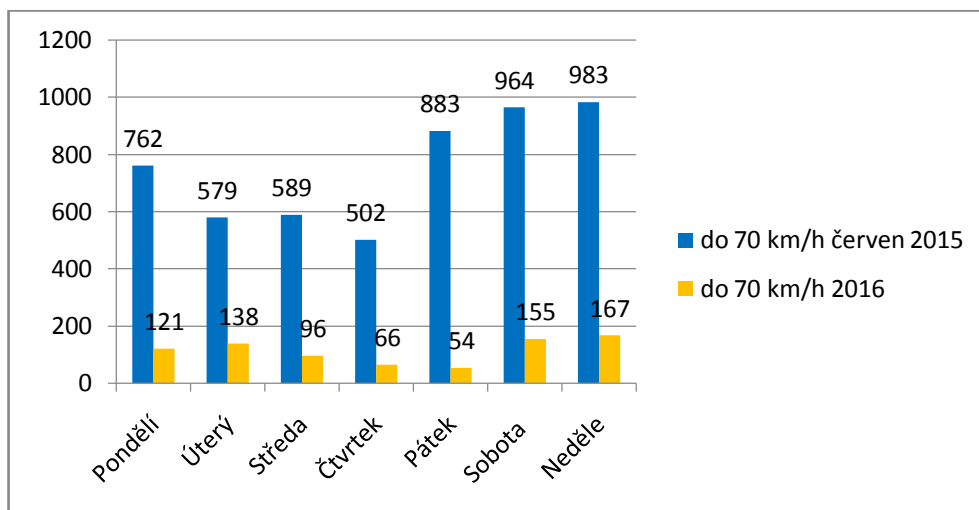
Od 27. července 2015 začalo na území města Plzně fungovat první úsekové měření rychlosti. Úsekové měření se v Plzni týká úseku mezi křižovatkami Plaská a Studentská a Plaská a Okounová. Daný úsek byl zvolen po konzultaci s Policií ČR. Na tomto místě docházelo k častému překračování nejvyšší povolené rychlosti a k intenzivnímu křížení pěších tras s trasami automobilů. Zařízení funguje permanentně a v momentě, kdy řidič ve vymezeném úseku překročí rychlost, systém ho zadokumentuje a strážník poté vylustruje provozovatele vozidla a informaci předá Odboru správních činností Magistrátu města Plzně, v jehož kompetenci je další řešení.

Po zavedení úsekového měření v této lokalitě došlo k výraznému zlepšení dopravní situace a větší bezpečnosti účastníku silničního provozu. Ve zmiňovaném úseku je povolena padesátikilometrová rychlost, kterou však řada řidičů nedodržovala. Před plánovaným zahájením provozu probíhal na daném úseku Plaské ulice zkušební provoz zařízení. Zkušební provoz je provoz, kdy docházelo ke sběru statistických dat a nedocházelo k udělování sankcí. Zhruba jen malé procento řidičů na tomto úseku dodržovalo předepsanou rychlost. Tento fakt je podložen grafy ze statistických údajů MP Plzeň. Poměr překročení rychlosti byl sledován v období měsíce června 2015, kdy byl na tomto úseku spuštěn zkušební provoz. Druhý vzorek byl sledován v období měsíce června 2016 již za ostrého provozu úsekového měření, kdy daný úsek byl označen dopravními značkami měření rychlosti a řidiči byli intenzivně informováni o měření na daném úseku prostřednictvím médií.

Graf č. 1: Poměr překročení rychlosti 55 – 60 km/h⁴⁵

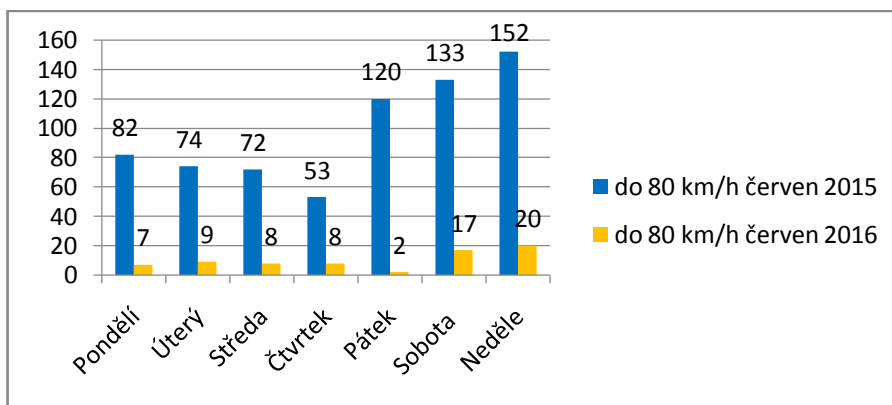
Graf č. 2: Poměr překročení rychlosti 61 – 70 km/h⁴⁶

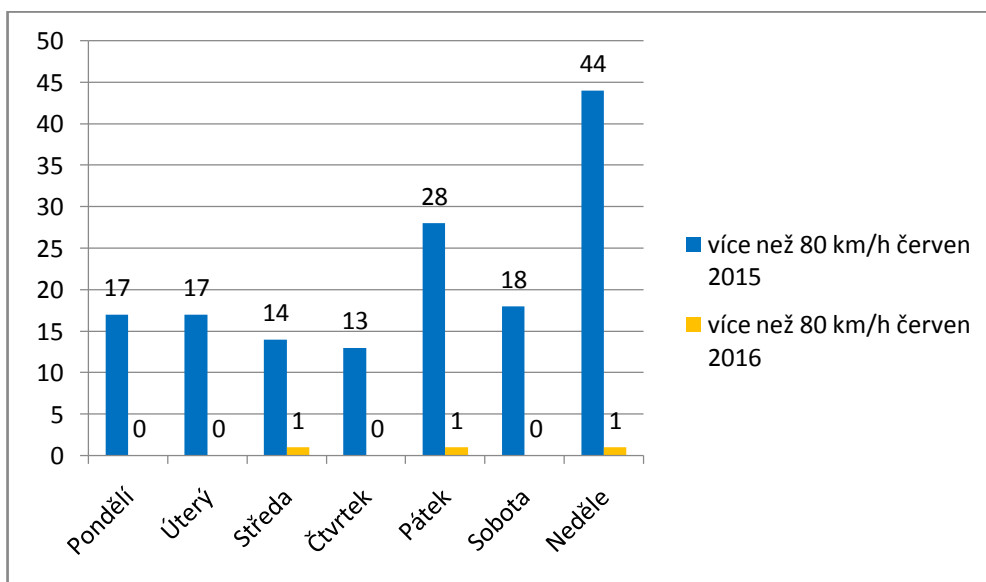
⁴⁵ Interní materiály Městské policie Plzeň

⁴⁶ Interní materiály Městské policie Plzeň

Graf č. 3: Poměr překročení rychlosti 71 – 80 km/h⁴⁷

Graf č. 4: Poměr překročení rychlosti přes 80 km/h⁴⁸

⁴⁷ Interní materiály Městské policie Plzeň

⁴⁸ Interní materiály Městské policie Plzeň

5.3.4 Přestupky spočívající v neoprávněném stání vozidla na místní komunikaci nebo jejím úseku, které lze podle nařízení obce použít ke stání za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy a při splnění podmínek stanovených tímto nařízením

Ulice centra Plzně jsou zařazeny do zón placeného stání a pěti cenových pásem podle příslušného nařízení města Plzně č. 8/2015. Toto nařízení vymezuje oblasti města, ve kterých lze místní komunikaci užít za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy. Vydání úplného znění nařízení č. 3/2008 schválila Rada města Plzně svým usnesením dne 18. 11. 2010. Přílohou nařízení jsou uvedené úseky městských obvodů, ve kterých je povoleno stání silničních motorových vozidel na omezenou dobu, nejvýše na 24 hod., pouze po zaplacení ceny za parkování v parkovacím automatu na celou dobu stání. Parkovací lístek musí být umístěn na viditelném místě za předním sklem vozidla. Každá místní komunikace je vybavena příslušným dopravním značením s parkovacím automatem.

Na místních komunikacích nebo jejich úsecích, které zahrnuje toto nařízení, je povoleno stání silničního motorového vozidla provozovaného právnickou nebo fyzickou osobou za účelem podnikání, které má sídlo trvalého pobytu ve vymezené oblasti, nebo stání motorového vozidla fyzické osoby, která má místo trvalého pobytu v dané oblasti, po zakoupení parkovací karty vydané jménem statutárního města Plzně organizátorem dopravy společností Parking PMDP. Parkovací karta opravňuje jeho držitele stát v příslušné zóně, a to v místech označených dopravní značkou IP13c – placené parkoviště nebo dopravní značkou IP12 – s dodatkovou tabulkou pro rezidentské stání.

Strážník spolu s technikem dohlíží na respektování tohoto nařízení, a pokud při kontrolní činnosti zaregistrují vozidlo bez platného parkovacího lístku nebo parkovací karty, rozhodne strážník podle § 17a zák. č. 553/1991Sb., o nasazení TPZOV. Za tento přestupek podle §125c odst. 1 písm. k) je možné uložit řidiči vozidla blokovou pokutu do výše 2000Kč. Ve sledovaném období strážníci na území města Plzně řešili tento přestupek 7 583krát.

5.3.5 Na úseku taxislužby podle zákona o silniční dopravě

Zákon č. 111/1994Sb., o silniční dopravě upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie závazné podmínky pro výkon povolání podnikatele v silniční dopravě. Obecní policie podle § 37 odst. 2 „při odhalování přestupků a jiných správních deliktů na úseku taxislužby podle tohoto zákona kontroluje, zda je vozidlo taxislužby stanoveným způsobem označeno a vybaveno, zda je taxislužba provozována způsobem předepsaným tímto zákonem a zda řidič taxislužby dodržuje povinnosti stanovené tímto zákonem. Řidič taxislužby je povinen umožnit strážníkům obecní policie výkon tohoto oprávnění.“⁴⁹

⁴⁹ ČESKO. Zákon č. 111 ze dne 8. června 1994, o silniční dopravě, ve znění pozdějších novel a předpisů. *In Sbírka zákonů, Česká republika. 1994, částka 37, § 37.*

6 Dotazníkové šetření – Faktory ovlivňující strážníka při ukládání blokové pokuty

6.1 Cíle a hypotézy

V rámci empirické části mé bakalářské práce jsem zvolila metodu dotazníkového šetření na zvolené téma „Faktory ovlivňující strážníka při ukládání blokové pokuty“. Tuto metodu jsem použila vzhledem k její výhodě, a sice možnosti rychlého získání informací od velkého množství respondentů. Jednotlivé otázky jsou sestaveny tak, aby bylo možné vyhodnotit nejvýznamnější faktory, působící na rozhodování strážníka obecní policie při řešení přestupků v dopravě. Dotazník je vlastní konstrukce, při jeho tvorbě jsem vycházela z vlastních zkušeností, jelikož dva roky pracuji jako strážník Městské policie Plzeň a jsem zařazena v Dopravní skupině. Hlavním cílem dotazníkového šetření je vyhodnotit, do jaké míry a čím je strážník ovlivněn při rozhodování o výši pokuty, kterou uloží.

Při určení druhu sankce a stanovení její výše se přihlíží zejména k závažnosti přestupku, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům. Pokud jde tedy o rozhodování o výši pokuty, je tato skutečnost ponechána na jednotlivém uvážení a zákonných možnostech samotného strážníka. Každý strážník je individuální osobnost, která je ovlivněna svými vlastnostmi, charakterem, dovednostmi a zkušenostmi, a proto pro každého strážníka může hrát tu nejdůležitější roli jiný faktor. Pohled veřejnosti na práci strážníků obecní policie je vnímán spíše negativně. Každému člověku se nejspíš vybaví uniforma, obtěžující silniční kontrola nebo sankce za přestupek, který může být vnímán jako šikana ze strany strážníka. Nicméně bych tento fakt chtěla vyvrátit, neboť ze svých zkušeností vím, že strážník se snaží být občanovi partnerem a ukládanou sankci bere pouze jako nutný postih s funkcí prevence proti dalšímu protiprávnímu jednání. S ohledem na to čelí neustálému tlaku ze strany veřejnosti na jeho chování a vystupování. Není tak jednoduché stanovit, které okolnosti a v jaké míře má strážník zohlednit při ukládání blokové pokuty.

6.2 Struktura dotazníku

Dotazníky byly zcela shodné a obsahovaly celkem 13 otázek viz příloha č. VI. Odpovědi na otázky byly otevřeného i uzavřeného typu s možností výběru a

zodpovězení všech otázek bylo povinné. Dotazníky jsem rozeslala emailem nebo osobně rozdala mým přátelům a kolegům, kteří jsou zaměstnání u městské policie v Plzni. Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 63 respondentů.

7 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Z výsledků dotazníkového šetření vyplynulo:

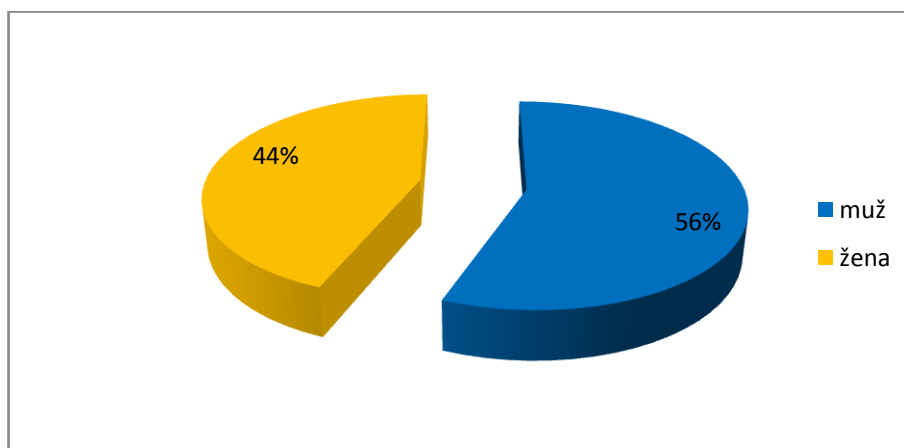
1. Jste muž nebo žena?

Tabulka č. 1: pohlaví respondentů⁵⁰

Odpověď	muž	žena	celkem
Absolutní četnost	35	28	63
Relativní četnost [%]	56	44	100

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 35 mužů a 28 žen. Vžitá představa, že povolání policisty vykonávají pouze muži, je už dávno překonána. Dnes nejsou ženy na této pozici žádnou výjimkou. Podmínky pro práci u městské policie jsou stejné pro ženy i pro muže. Po splnění fyzických testů, psychotestů a po zdárném ukončení zkoušek z odborné způsobilosti jsou ženy zařazeny na konkrétní služebny a mají stejnou pracovní náplň jako muži.

Graf č. 5: pohlaví respondentů⁵¹

⁵⁰Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

⁵¹Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

2. Jak dlouho pracujete u městské policie?

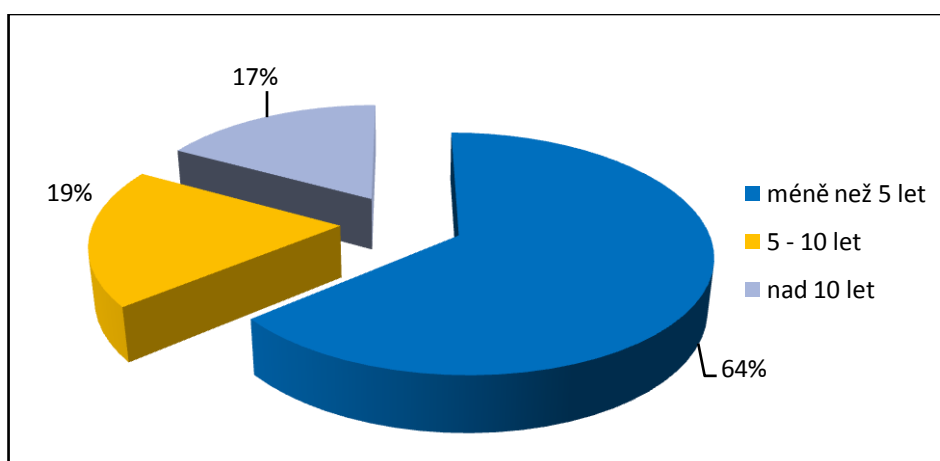
U této otázky bylo cílem zjistit, jak dlouho respondenti pracují u městské policie. Tato otázka byla otevřená. Z níže uvedeného grafu vyplývá, že 64% respondentů pracuje u městské policie méně než 5 let, 19 % respondentů 5 – 10 let a 17% respondentů pracuje u této organizace více jak 10 let.

Tabulka č. 2: Jak dlouho pracujete u městské policie?⁵²

Odpověď	méně než 5let	5 – 10 let	nad 10 let
Absolutní četnost	40	12	11
Relativní četnost[%]	64	19	17

Převažující počet respondentů pracuje u městské policie méně než 5 let. Tento důvod může být proto, že dotazník byl rozdán především mým kolegům a přátelům z nástupního kurzu z roku 2015. Nicméně 17% tvoří zaměstnanci, kteří mají odpracováno více jak 10 let a v mém šetření se podělili o své zkušenosti z dlouholeté praxe.

Graf č. 6: Jak dlouho pracujete u městské policie?⁵³

⁵² Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

⁵³ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

3. Na jaké služebně jste zařazen?

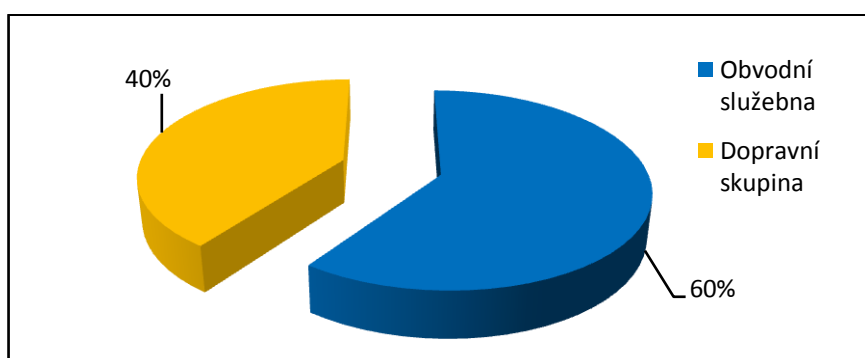
Jelikož je má bakalářská práce zaměřena na dopravní přestupky, byla má třetí otázka zaměřena na to, na jaké služebně je respondent zařazen. Na výběr bylo ze dvou odpovědí, a to Obvodní služebna nebo Dopravní skupina.

Tabulka č. 3: pracovní zařazení⁵⁴

Odpověď	Obvodní služebna	Dopravní skupina
Absolutní četnost	38	25
Relativní četnost [%]	60	40

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 60% respondentů z obvodních služeben a 40% respondentů ze služebny Dopravní skupiny. Při vyhodnocování dotazníků jsem se u této otázky zaměřila především na to, zda strážníci z jiných obvodních služeben přihlížejí k odlišným faktorům při projednávání přestupků a určování výše pokuty než strážníci z Dopravní skupiny. Nicméně se neprokázalo, že by mezi strážníky z obvodní služebny nebo Dopravní skupiny byl rozdílný přístup při projednávání přestupků

Graf č. 7: pracovní zařazení⁵⁵

⁵⁴ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

⁵⁵ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

4. Přihlízíte při projednávání přestupku k chování přestupce?

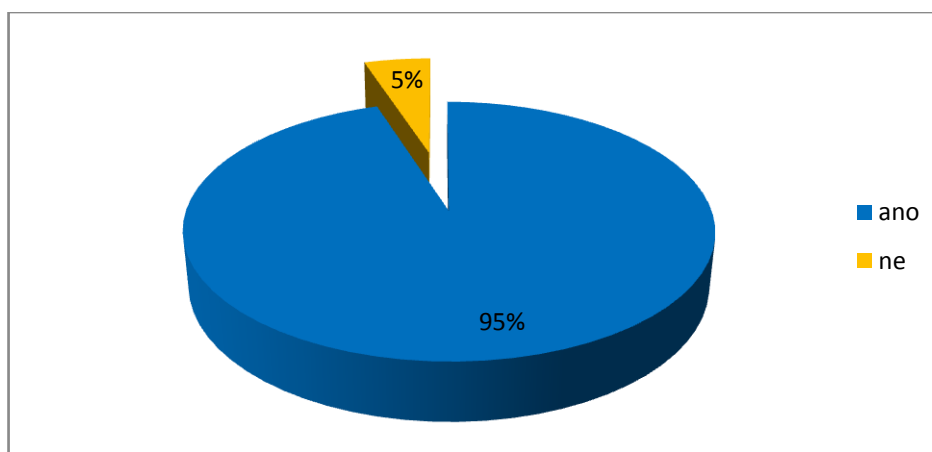
U této otázky jsem se zaměřila na to, zda je pro strážníka důležité chování přestupce při projednávání přestupků. Tato otázka byla uzavřená a respondent měl na výběr ze dvou odpovědí, ano a ne.

Tabulka č. 4: chování přestupce⁵⁶

Odpověď	ano	ne
Absolutní četnost	60	3
Relativní četnost[%]	95	5

Při porovnávání výsledků jsem se dozvěděla, že 95% strážníků při projednávání přestupků přihlíží k chování přestupce. Pouze 5% strážníků při řešení přestupků k chování přestupce nepřihlíží.

Graf č. 8: chování přestupce⁵⁷

⁵⁶ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

⁵⁷ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

5. Ovlivňuje chování přestupce výši Vámi ukládané pokuty?

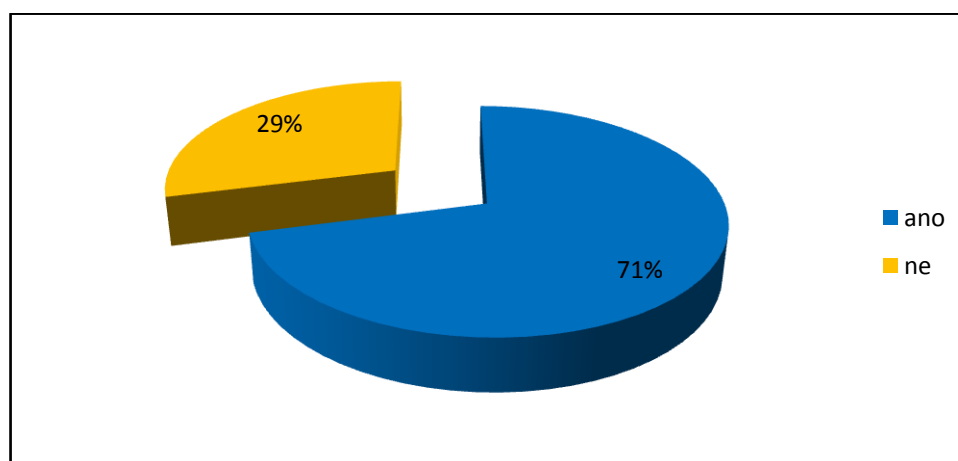
Další otázkou v mém dotazníku jsem se snažila zjistit, zda strážníka při rozhodování o výši sankce ovlivní chování přestupce. Otázka byla uzavřená a dotazovaní měli na výběr ze dvou možností: ano, ne.

Tabulka č. 5: chování přestupce a výše uložené pokuty⁵⁸

Odpověď	ano	ne
Absolutní četnost	45	18
Relativní četnost[%]	71	29

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že 71% strážníků při rozhodování o výši blokové pokuty přihlíží k chování přestupce. V praxi to znamená, že pokud přestupce uzná, že se dopustil přestupku a chová se slušně, strážník mu většinou uloží domluvu nebo menší pokutu. Naproti tomu, čím více se přestupce chová arogantně, drze a vulgárně, tím vyšší pokuta mu je strážníkem uložena. Pro 29 % dotazovaných strážníků tento faktor není nejdůležitější a výše blokové pokuty určují např. podle závažnosti přestupku a nikoliv podle chování přestupce.

Graf č. 9: chování přestupce a výše uložené pokuty⁵⁹

⁵⁸ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

⁵⁹ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

6. Přihlídíte při projednávání přestupků k majetkovým poměrům přestupce?

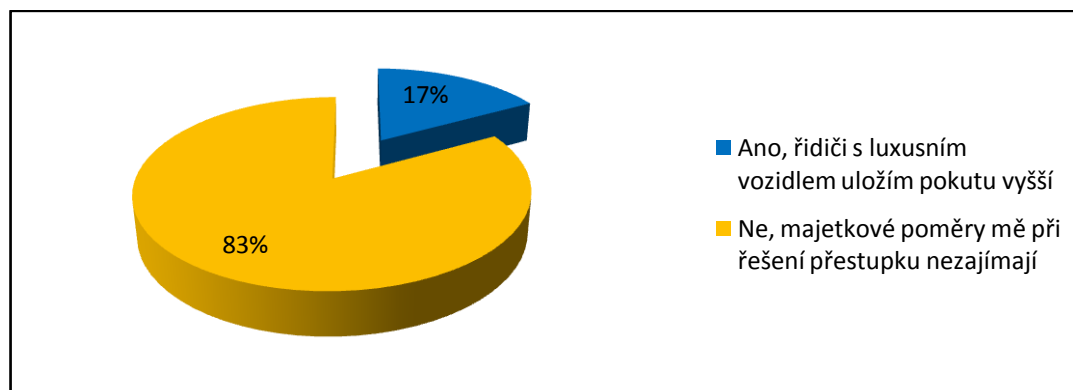
V pořadí šesté otázce jsem se od dotazovaných chtěla dozvědět, zda při projednávání přestupků přihlíží k majetkovým poměrům přestupce.

Tabulka č. 6: majetkové poměry přestupce⁶⁰

Odpověď	Ano, řidiči s luxusním vozidlem uložím pokutu vyšší	Ne, majetkové poměry mě při řešení přestupku nezajímají
Absolutní četnost	11	52
Relativní četnost [%]	17	83

Při sestavování této otázky jsem se zamýšlela nad tím, zda by měl strážník při projednávání přestupku přihlížet k majetkovým poměrům přestupce. 83% strážníků uvedlo, že je majetkové poměry řidiče při řešení přestupků nezajímají. Majetkové poměry jistě nejsou jediným faktorem, který strážník na místě zohledňuje, avšak dle mého názoru by měla být výše pokuty uložena tak, abychom dosáhli efektivního účelu sankce, ale zároveň podle povahy přestupku by pro řidiče neměla mít likvidační charakter. 17 % dotazovaných strážníků uvedlo, že k majetkovým poměrům přestupce přihlíží.

Graf č. 10: majetkové poměry přestupce⁶¹

⁶⁰ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

⁶¹ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

7. Ovlivňuje Vás při rozhodování o udělení sankce Vaše momentální psychické rozpoložení?

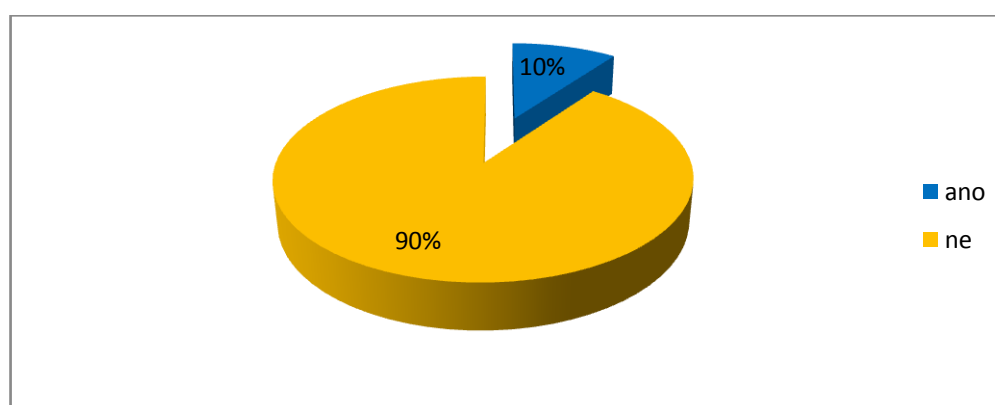
Dále jsem se dotazovala, zda strážníka ovlivňuje při rozhodování o udělení sankce jeho momentální psychické rozpoložení. Tato otázka byla uzavřeného typu a dotazovaní měli na výběr ze dvou odpovědí: ano a ne.

Tabulka č. 7: psychické rozpoložení⁶²

Odpověď	ano	ne
Absolutní četnost	6	57
Relativní četnost [%]	10	90

Ze získaných výsledků je patrné, že 10% dotazovaných strážníků uvedlo, že je jejich psychické rozpoložení v práci ovlivňuje a 90% strážníků uvedlo, že se při rozhodování nenechá ovlivnit svým momentálním psychickým rozpoložením. Velká většina odpověděla, že je tento faktor při práci neovlivňuje. Domnívám se, že každý člověk je, ač nevědomky, ovlivňován svou náladou a dalšími vnějšími vlivy, a z toho důvodu jeho jednání a rozhodování může být ovlivněno jeho momentálním psychickým rozpoložením.

Graf č. 11: psychické rozpoložení⁶³

⁶² Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

⁶³ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

8. Přestupce je atraktivní osoba opačného pohlaví, ovlivní Vás tato skutečnost?

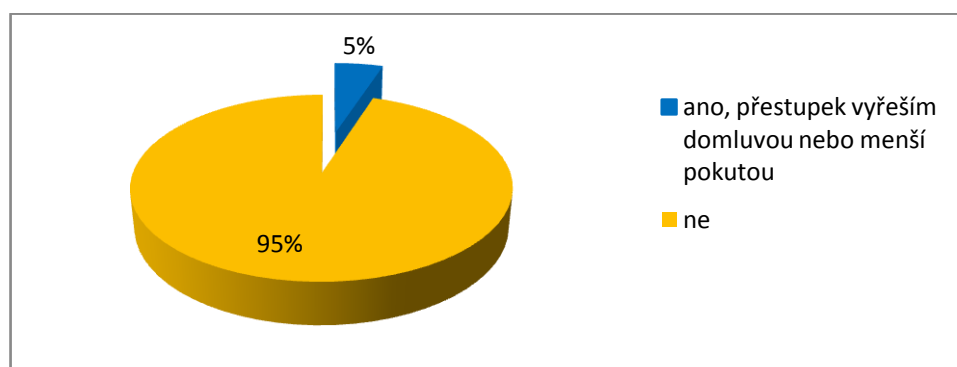
V další otázce jsem se dotazovala, jaký vliv má na strážníka při rozhodování o výši udělené pokuty fakt, že přestupce je atraktivní osoba opačného pohlaví. U této otázky byl zvolen uzavřený typ odpovědi s možností výběru a to: ano, přestupek vyřeším domluvou nebo menší pokutou, a ne.

Tabulka č. 8: ovlivnění atraktivní osobou opačného pohlaví⁶⁴

Odpověď	Ano, přestupek vyřeším domluvou nebo menší pokutou	ne
Absolutní četnost	3	60
Relativní četnost [%]	5	95

Z výše uvedeného grafu je patrné, že 95% dotazovaných strážníků uvedlo, že skutečnost, že přestupce je atraktivní osoba opačného pohlaví, je neovlivňuje při rozhodování o výši pokuty, což je pozitivní zjištění. Pouze 5% dotazovaných uvedlo, že by v tomto případě uložili domluvu nebo menší pokutu.

Graf č. 12: ovlivnění atraktivní osobou opačného pohlaví⁶⁵

⁶⁴ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

⁶⁵ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

9. Je při ukládání pokuty pro Vás důležitá přestupková minulost přestupce?

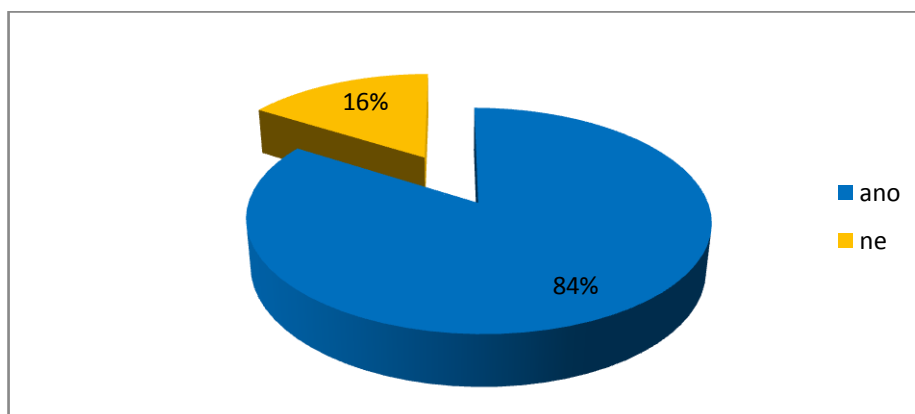
V této otázce jsem se chtěla dozvědět, zda je pro strážníky důležitá přestupková minulost přestupce, i když s daným projednávaným přestupkem přímo nesouvisí. Otázka byla uzavřeného typu s možností odpovědi: ano nebo ne.

Tabulka č. 9: přestupková minulost přestupce⁶⁶

Odpověď	ano	ne
Absolutní četnost	53	10
Relativní četnost [%]	84	16

U této otázky jsem zjistila, že pro 84% strážníků je důležitá přestupková minulost přestupce a 16% strážníků tuto skutečnost při ukládání nezohledňuje. Městská policie v Plzni má možnost při řešení přestupků využít tablety nebo chytré telefony a přímo na místě v MP Manageru zjistit, zda se řidič dopouští dopravních přestupků opakovaně nebo zda-li jde o jeho první přestupek. Proto se přikláním spíše k 84% dotazovaným strážníkům, kteří vypověděli, že i když přestupková minulost s projednávaným přestupkem přímo nesouvisí, může sloužit jako doplněk při rozhodování o udělení sankce.

Graf č. 13: přestupková minulost přestupce⁶⁷

⁶⁶ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

⁶⁷ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

10. Může Vás při řešení přestupku ovlivnit posádka vozidla? (např. starší osoba, děti)

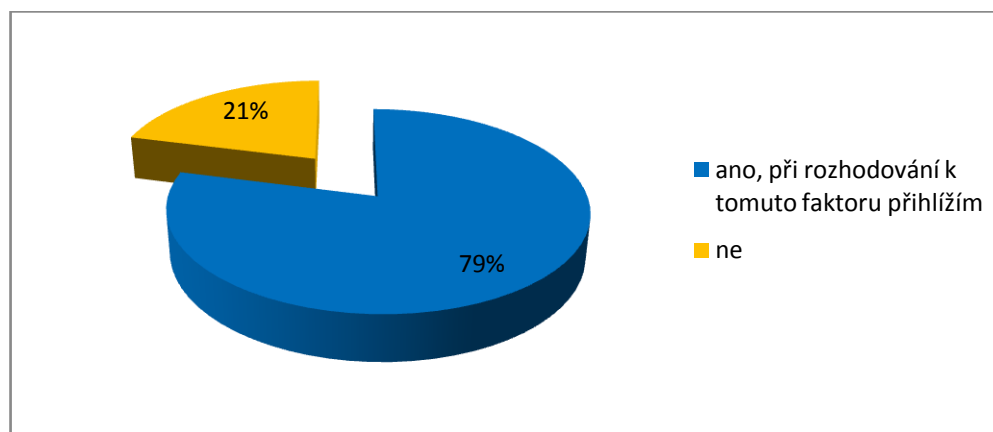
Tuto otázku jsem zde zařadila, abych zjistila, jak přistupují strážníci k ukládání blokové pokuty, pokud posádka vozidla tvoří děti nebo starší osoby. Odpověď na otázku byla uzavřená a na výběr bylo z možností: ano, při rozhodování k tomuto faktoru přihlížím, a ne.

Tabulka č. 10: posádka vozidla⁶⁸

Odpověď	Ano, při rozhodování k tomuto faktoru přihlížím	ne
Absolutní četnost	50	13
Relativní četnost [%]	79	21

Na tuto otázku dotazovaní strážníci z 79% odpověděli, že skutečnost, že pokud se řidič dopustí přestupku a posádka vozidla tvoří starší osoby nebo děti, je touto situací ovlivněn. Pro 21% dotazovaných strážníků není rozhodující složení posádky vozidla při určování druhu sankce při řešení přestupku. Pokud posádka vozidla není přímo dotčena spáchaným přestupkem, kdy řidič ohrožuje jejich bezpečnost, může strážníka ovlivnit při stanovení výše pokuty.

Graf č. 14: posádka vozidla⁶⁹

⁶⁸ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

⁶⁹ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

11. Je po Vás důležitý pokyn nadřízeného o množství a výši pokut, které byste měl ukládat?

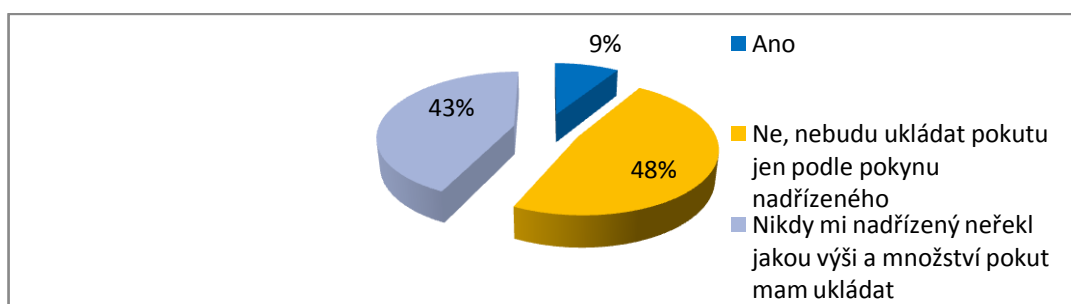
Tato otázka byla zaměřena na to, zda byli dotazovaní strážníci někdy upozorněni nadřízeným o množství a výši pokut, které by měli ukládat. U této otázky bylo na výběr ze tří možností a to: Ano, Ne, nebudu ukládat pokutu jen podle pokynu nadřízeného, a Nikdy mi nařízený neřekl, jakou výši a množství pokut mám ukládat.

Tabulka č. 11: pokyn nadřízeného k množství a výši pokut⁷⁰

Odpověď	Ano	Ne, nebudu ukládat pokutu jen podle pokynu nadřízeného	Nikdy mi nadřízený neřekl jakou výši a množství pokut mám ukládat
Absolutní četnost	6	30	27
Relativní četnost [%]	9	48	43

Cílem této otázky bylo zjistit, jak strážníky ovlivňuje pokyn nadřízeného při ukládání množství a výše pokuty. 9% strážníků uvedlo, že je pro ně tento pokyn důležitý. Nicméně si myslím, že nadřízený by neměl práci strážníka hodnotit jen podle těchto dvou kritérií, proto jsem mile překvapena, že 43% strážníků ze strany nadřízeného nebylo nikdy upozorněno a pro dalších 48% dotazovaných není tento pokyn rozhodující.

Graf č. 15: pokyn nadřízeného k množství a výši pokuty⁷¹

⁷⁰ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

⁷¹ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

12. Ovlivňují Vás i některé z těchto dalších skutečností?

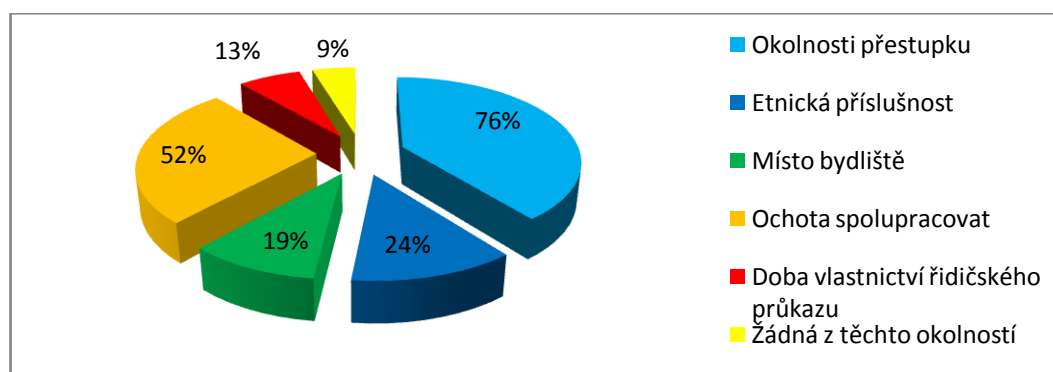
V této otázce jsem se chtěla dozvědět, které další skutečnosti strážníky ovlivňují při projednávání přestupku. Otázka byla uzavřená a na výběr bylo z více možností s možností více odpovědí.

Tabulka č. 12: další skutečnosti⁷²

Odpověď	Okolnosti přestupku	Etnická příslušnost	Místo bydliště	Ochota spolupracovat	Jak dlouho vlastní řidičský průkaz	Žádná z těchto okolností
Absolutní četnost	48	15	12	33	8	6
Relativní četnost[%]	76	24	19	52	13	9

Z výsledků vyplynulo, že další skutečnosti, které ovlivňují strážníky, jsou ze 76% okolnosti přestupku. Ochota spolupráce se strážníkem byla důležitá pro 52% dotazovaných. Bez odpovědi nezůstala ani etnická příslušnost, tu zaškrtno celkem 24% strážníků, místo bydliště 19% a poslední skutečností bylo, jak dlouho přestupce vlastní řidičský průkaz - ovlivňuje celkem 13% dotázaných. Pro zbylých 9% strážníků nebyla důležitá ani jedná z těchto okolností.

Graf č. 16: další skutečnosti⁷³

⁷² Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

⁷³ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

13. Který faktor podle Vás nejvíce rozhoduje o výši pokuty?

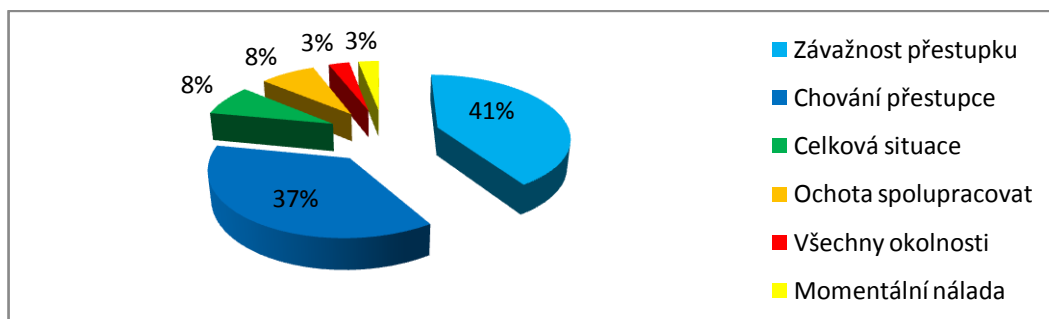
U této otázky jsem nechala prostor pro dotazované strážníky, aby sami mohli vyjádřit, který z faktorů nejvíce rozhoduje o tom, v jaké výši udělí blokovou pokutu. Otázka byla otevřená.

Tabulka č. 13: nejdůležitější faktor⁷⁴

Odpověď	Závažnost přestupku	Chování přestupce	Celková situace	Ochota spolupracovat	Všechny okolnosti	Momentální nálada
Absolutní četnost	26	23	5	5	2	2
Relativní četnost [%]	41	37	8	8	3	3

Nejdůležitějšími faktory pro strážníka při rozhodování o výši pokuty jsou závažnost přestupku a chování přestupce. Mezi další důležité faktory byla zařazena celková situace, při které byl přestupek spáchán, ochota spolupracovat, celkové zhodnocení všech okolností a momentální nálada. Všechny tyto faktory ovlivňují strážníka jak pozitivním, tak negativním způsobem. Nicméně i přes důležitost všech těchto faktorů lze říci, že každý přestupek je individuálním skutkem a strážník musí zohlednit všechny související skutečnosti a rozhodnout tak, aby výše pokuty splnila efektivní účel, pro který má být uložena.

Graf č. 17: nejdůležitější faktor⁷⁵

⁷⁴ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

⁷⁵ Zdroj: autorka práce, 2017 (vlastní šetření)

8 Závěr šetření

Dotazník vyplnilo 63 strážníků Městské policie Plzeň. Podařilo se mi zachovat vyrovnanou strukturu dotazovaných (muži x ženy). Stejně vyrovnaná struktura byla u pracovního zařazení (obvodní služebna x dopravní skupina). Bakalářská práce byla zaměřena především na přestupky v dopravě, které denně řeší strážníci z Dopravní skupiny a to především v blokovém řízení. Zajímalo mě, zda existují některé rozdílné faktory, ke kterým přihlížejí strážníci z Dopravní skupiny nebo strážníci z obvodní služebny. Při vyhodnocování dotazníku se neprokázalo, že by mezi strážníky z jiných služeben byl rozdílný přístup při projednávání přestupku, proto jsem dále toto rozdělení v praktické části nepoužila.

Další část dotazníku byla zaměřena na osobu přestupce. Z výsledků je patrné, že chování pachatele hraje značnou roli pro strážníky při stanovování výše ukládané pokuty a to jak v pozitivním, tak v negativním smyslu. 83% strážníků uvedlo, že je majetkové poměry při řešení přestupku nezajímají. Další část dotazníku byla zaměřena na individualitu každého strážníka. 90% strážníků uvedlo, že při rozhodování o udělení sankce je neovlivňuje jejich momentální psychické rozpoložení a ani 95% strážníků není ovlivněno skutečností, že přestupce je atraktivní osoba opačného pohlaví. Při ukládání blokové pokuty je důležitá pro strážníky přestupková minulost přestupce. Další nejčastěji zohledňovanou skutečností tvoří posádka vozidla. Například starší osoby nebo děti, pokud nejsou řidičem dotčeny spáchaným přestupkem, vnímají strážníci citlivěji a při stanovování výše sankce sahají ke spodním hranicím ukládané pokuty. V další hypotéze jsem se zaměřila na skutečnost, zda je pro strážníky důležitý pokyn nadřízeného o množství a výši pokut, které by měli ukládat. Z většiny odpovědí vyplývá, že nadřízení svým zaměstnancům nikdy neřekli, jakou výši a množství pokut mají ukládat. V další otázce jsem chtěla zjistit, zda existují ještě nějaké další skutečnosti, kterými jsou strážníci ovlivněni. Mezi další faktory lze zařadit: okolnosti přestupku, ochota spolupracovat, etnická příslušnost, místo bydliště a délka držení řidičského průkazu přestupcem. Poslední otázka byla otevřená a dotazovaní strážníci měli rozhodnout, který faktor je podle nich nejdůležitější při rozhodování o výši pokuty. Většina strážníků se shodla, že významným faktorem je závažnost přestupku a chování přestupce. Závěrem lze tedy říci, že každý strážník ke každému řidiči a spáchanému přestupku přistupuje individuálně a po zohlednění všech skutečností uloží takovou pokutu, aby efektivně dosáhl účelu sledovaného zákonem.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo přiblížit postup městské policie v Plzni při projednávání dopravních přestupků a pomocí dotazníkového šetření získat reálný pohled na přístup strážníků při řešení těchto přestupků. Práce byla zaměřena na nejčastěji projednávané přestupky, se kterými se strážníci setkávají a projednávají je především v blokovém řízení. V teoretické části jsou definovány pojmy, které jsou podstatné v řízení o přestupku.

Od 1. července 2017 nabydou účinnosti nové předpisy a to zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, který bude upravovat obecné záležitosti přestupků, druhy správních trestů, postupy projednávání přestupků a příslušně lhůty. Druhý související zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, bude upravovat výčet skutkových podstat přestupků, které nebudou obsaženy v jiných zákonech. Nyní platný zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích bude dnem nabytí účinnosti nových zákonů zrušen. Proto lze při projednávání přestupků očekávat změny, které přinesou nové právní předpisy. Většina přestupků, které nyní řeší zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, již byla nebo bude podle své povahy převedena do příslušných zákonů. Například přestupky na úseku dopravy jsou převedeny do zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Změny, které se například dotknou neukázněných řidičů, budou v zavedení přerušování promlčecí doby. Přestupci často spoléhají, že přetížené správní úřady nestihnou v zákonné lhůtě přestupek projednat.

V empirické části byla popsána metoda dotazníkového šetření, vybraný způsob sběru dat a jeho samotná tvorba. Z uvedených otázek bylo cílem zjistit, jaké faktory ovlivňují strážníka při projednávání přestupku. Dotazník byl zaměřen jak na momentální psychické rozpoložení strážníka, tak na osobu přestupce, do jaké míry jeho chování ovlivňuje strážníka, který se na základě zákona a správního uvážení rozhoduje o uložení nebo neuložení blokové pokuty. Pomocí dotazníku bylo osloveno 63 strážníků z řad městské policie v Plzni. Pro lepší přehlednost výsledků byly zjištěné hodnoty převedeny do tabulek a vyobrazeny pomocí grafů. Z rozboru dotazníků lze konstatovat, že strážníci přistupují ke každému řidiči a spáchanému přestupku individuálně. Mezi faktory, které jsou pro strážníka důležité, patří závažnost přestupku a jeho okolnosti a

v neposlední řadě velký podíl na rozhodování o výši pokuty má i chování přestupce a jeho ochota spolupracovat.

Bakalářská práce poskytuje jasný a komplexní přehled o postupu městské policie v Plzni při projednávání dopravních přestupků a poskytuje reálný pohled na přístup strážníků při řešení přestupků v dopravě.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. HENDRYCH, D. *Správní právo: obecná část. 5. vyd.* Praha: C. H. Beck, 2012, 792 s. Právnícké učebnice (C. H. Beck). ISBN 978-80-7179-254-3.
2. HENDRYCH, D. *Správní právo: obecná část. 8. vyd.* Praha: C. H. Beck, 2012, 792 s. Právnícké učebnice (C. H. Beck). ISBN 978-80-7179-254-3.
3. HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H., MATES, P. a OCELÁK, L. *Vzory podání a úkonů v řízení o přestupcích s vysvětlivkami.* Praha: Leges, 2016. 274 s. ISBN 978-80-7502-140-3.
4. JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář. 2. vydání.* Praha: C.H. Beck, 2013. 632 s. ISBN 978-80-7400-501-5.
5. KUČEROVÁ, H., *Dopravní přestupky v praxi: podle stavu k 1.7.2006. 2., přeprac. a dopl. vyd.* Praha: Linde, 2006. 431 s. ISBN 80-7201-613-X.
6. KUČEROVÁ, H., *Zákon o silničním provozu s komentářem a judikaturou a předpisy související. 3. vydání.* Praha: Leges, 2016. 832 s. ISBN 978-80-87576-01-4
7. KRAUSOVÁ, D., BERÁNEK, P. *Almanach Městské policie Plzeň [interní dokumentace].* Plzeň: 2012. Městská policie Plzeň.
8. VETEŠNÍK, P. a kolektiv. *Obecní policie.* Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 330 s. ISBN 978-80-7380-463-3.
9. VODIČKOVÁ, J. *Soubor otázek ke zkoušce strážníka.* Příbram: aktualizované vydání leden 2014. Polis vzdělávací institut. 403 s.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 06. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika.* 1991, částka 104, s. 2736 - 2742.
2. ČESKO. Zákon č. 500 ze dne 24. září 2004, správní řád ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika.* 2004, částka 174, s. 9782 – 9827.
3. ČESKO. Zákon č. 150 ze dne 17. dubna 2002, soudní řád správní, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika.* 2002, částka 61, s. 3306 – 3330.

4. ČESKO. Zákon č. 111 ze dne 8. června 1994, o silniční dopravě, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1994, částka 37, s. 1154 – 1161.
5. ČESKO. Zákon č. 200 ze dne 18. května 1990, o přestupcích, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35, s. 810 – 826.

Elektronické zdroje

1. MĚSTSKÁ POLICIE PLZEŇ. Informační systém MP. In *Centrální portál. Informační systémy* [online]. Plzeň: 2017 [cit. 2017-03-05]. Dostupné z WWW: [.<http://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii-plzen/o-mestske-policii-plzen.aspx>](http://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii-plzen/o-mestske-policii-plzen.aspx).
2. DOPRAVNÍ ZNAČKY S KOMENTÁŘEM. *iBesip* [online]. Praha, Besip, 2013 [cit. 2017-05-26]. Dostupné z WWW: [.<http://www.ibesip.cz/data/web/soubory/legislativa/dopravni-znacky-s-komentarem-cz-rozirena-verze-s-upravou.pdf.>](http://www.ibesip.cz/data/web/soubory/legislativa/dopravni-znacky-s-komentarem-cz-rozirena-verze-s-upravou.pdf)

Ostatní zdroje

1. Informační systém MP Manager
2. Interní materiály Městské policie Plzeň

Seznam zkratek

OP – Obecní policie

MP – Městská policie

MP Manager – Informační systém Městské policie

MP Plzeň – Městská policie Plzeň

ČR – Česká republika

PČR – Policie České republiky

SVS – Správa veřejného statku města Plzeň

TPZOV – Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidel

Seznam tabulek a grafů

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 – pohlaví respondentů.....	45
Tabulka č. 2 – Jak dlouho pracujete u městské policie?.....	46
Tabulka č. 3 – pracovní zařazení.....	47
Tabulka č. 4 – chování přestupce.....	48
Tabulka č. 5 – chování přestupce a výše uložené pokuty.....	49
Tabulka č. 6 – majetkové poměry přestupce.....	50
Tabulka č. 7 – psychické rozpoložení.....	51
Tabulka č. 8 – ovlivnění atraktivní osobou opačného pohlaví.....	52
Tabulka č. 9 – přestupková minulost přestupce.....	53
Tabulka č. 10 – posádka vozidla.....	54
Tabulka č. 11 – pokyn nadřízeného k množství a výši pokut.....	55
Tabulka č. 12 – další skutečnosti.....	56
Tabulka č. 13 – nejdůležitější faktor.....	57

Seznam grafů

Graf č. 1 – Poměr překročení rychlosti 55 – 60 km/h.....	39
Graf č. 2 – Poměr překročení rychlosti 61 – 70 km/h.....	39
Graf č. 3 – Poměr překročení rychlosti 71 – 80 km/h.....	40
Graf č. 4 – Poměr překročení rychlosti přes 80 km/h.....	40
Graf č. 5 – pohlaví respondentů.....	45
Graf č. 6 – Jak dlouho pracujete u městské policie?.....	46
Graf č. 7 – pracovní zařazení.....	47
Graf č. 8 – chování přestupce.....	48
Graf č. 9 – chování přestupce a výše uložené pokuty.....	49
Graf č. 10 – majetkové poměry přestupce.....	50
Graf č. 11 – psychické rozpoložení.....	51
Graf č. 12 – ovlivnění atraktivní osobou opačného pohlaví.....	52
Graf č. 13 – přestupková minulost přestupce.....	53
Graf č. 14 – posádka vozidla.....	54
Graf č. 15 – pokyn nadřízeného k množství a výši pokut.....	55
Graf č. 16 – další skutečnosti.....	56
Graf č. 17 – nejdůležitější faktor.....	57

Přílohy

Příloha č. I – Organizační struktura Městské policie Plzeň

Příloha č. II – Pokutové bloky

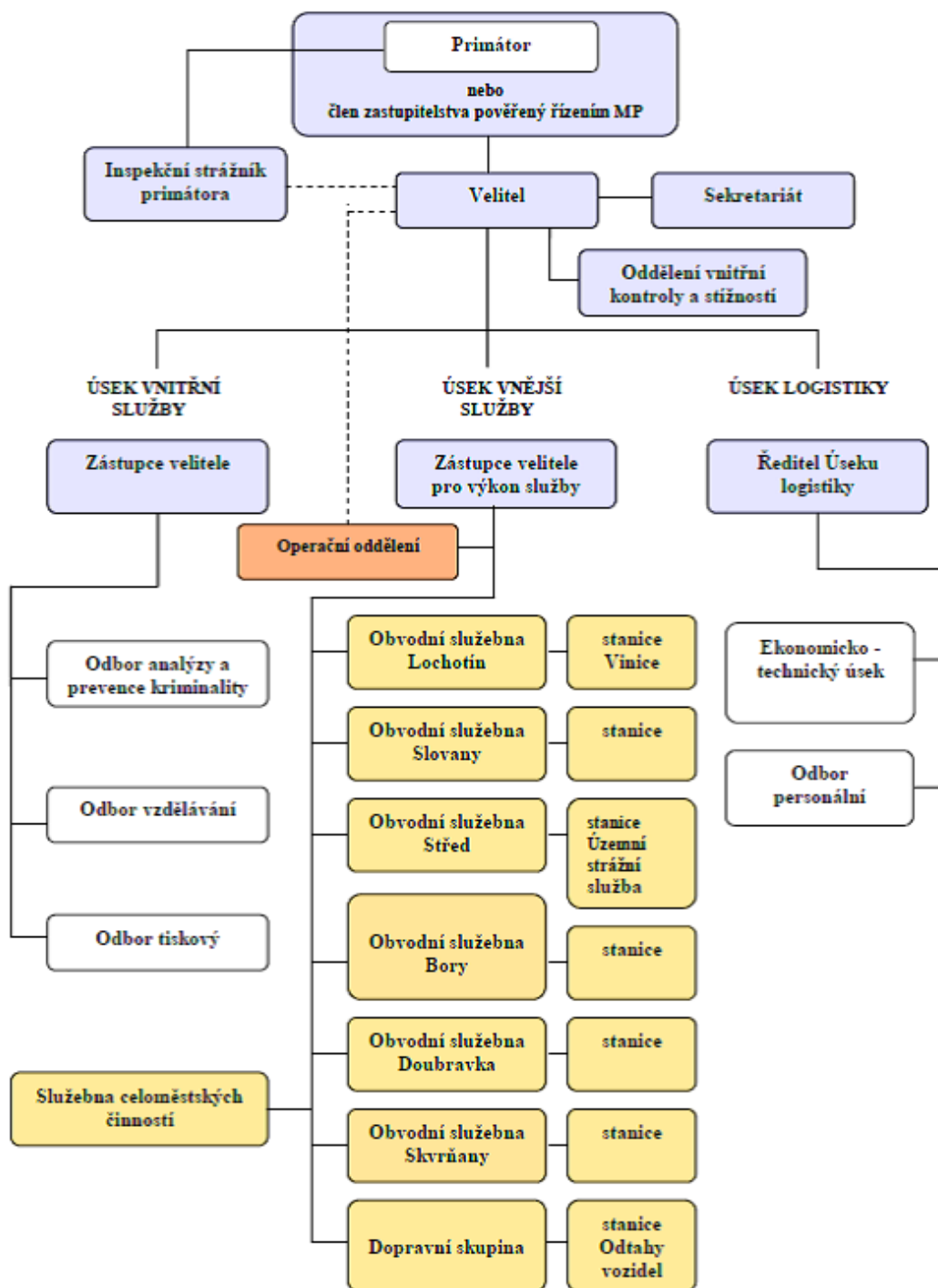
Příloha č. III – Oznámení o podezření z přestupku

Příloha č. IV – Výzva pro nepřítomného řidiče

Příloha č. V – Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidel

Příloha č. VI - Dotazník

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA MĚSTSKÉ POLICIE

Příloha č. II

Série: JM / 2015 číslo bloku: **M** **A**

1. Jméno a příjmení

2. Rodné číslo / datum narození

3. Adresa místa pobytu

4. Totožnost ověřena

BLOK NA POKUTU NA MÍSTĚ NEZAPLACENOU

5. Přestupkové jednání – doba, místo a popis

6. Pokuta uložena za přestupek dle § zák. č. Sb., ve znění p.p.

7. Celková výše uložené pokuty Kč, slovy Kč

Proti uložení této pokuty se nelze odvolat.

8. Tento blokem uloženou pokutu jste povinen(a) zaplatit nejdříve do 15 dnů ode dne následujícího po dni, kdy Vám pokuta byla uložena. Uloženou pokutu zaplatíte na účet uvedený na složenke nebo na místě. Při placení pokuty v hotovosti předložte k nahlednutí tento blok. Po zaplacení pokuty obdržíte na zaplacenou částku Kč sbrzenuku. Nezaplatíte-li pokutu v uvedené lhůtě a uvedeným způsobem, bude pokuta vymáhána.

9. V dne 20

otisk předního natika

podpis a uvedení jména a příjmení nebo služebního či identifikačního čísla oprávněné úřední osoby

10. Souhlasím s projednáním přestupku v blokovém řízení, potvrzuj, že údaje uvedené na všech částech bloku souhlasí, a potvrzuj převzetí části A bloku dne 20.....

26-N2011Mh-02011-001-1-1 část A bloku

podpis přestupce

Série: JM / 2015 číslo bloku: **M**

1. Jméno a příjmení

2. Rodné číslo / datum narození

3. Adresa místa pobytu

4. Totožnost ověřena

BLOK NA POKUTU NA MÍSTĚ NEZAPLACENOU

5. Přestupkové jednání – doba, místo a popis

6. Pokuta uložena za přestupek dle § zák. č. Sb., ve znění p.p.

7. Celková výše uložené pokuty Kč, slovy Kč

Proti uložení této pokuty se nelze odvolat.

8. Tento blokem uloženou pokutu jste povinen(a) zaplatit nejdříve do 15 dnů ode dne následujícího po dni, kdy Vám pokuta byla uložena. Uloženou pokutu zaplatíte na účet uvedený na složenke nebo na místě. Při placení pokuty v hotovosti předložte k nahlednutí tento blok. Po zaplacení pokuty obdržíte na zaplacenou částku Kč sbrzenuku. Nezaplatíte-li pokutu v uvedené lhůtě a uvedeným způsobem, bude pokuta vymáhána.

9. V dne 20.....

otisk předního natika

podpis a uvedení jména a příjmení nebo služebního či identifikačního čísla oprávněné úřední osoby

10. Souhlasím s projednáním přestupku v blokovém řízení, potvrzuj, že údaje uvedené na všech částech bloku souhlasí, a potvrzuj převzetí části A bloku dne 20.....

26-N2011Mh-02011-001-1-1 část B bloku

podpis přestupce

Série JN / 2015 číslo bloku: **N** **A**

1. Jméno a příjmení

2. Rodné číslo / datum narození

3. Adresa místa pobytu

4. Totožnost ověřena

**BLOK
NA POKUTU**

5. Přestupkové jednání – doba, místo a popis
.....
.....
.....

6. Pokuta uložena za přestupek dle § zák. č. Sb., ve znění p.p.

7. Celková výše uložené pokuty Kč, slovy Kč
Proti uložení této pokuty se nelze odvolat. Platí jako shrnutí o zaplacení pokuty

 B V dne 20

..... podpis s uvedením jména a příjmení nebo služebního či identifikačního titulu oprávněné úřední osoby

8. Souhlasím s projednáním přestupku v blokovém řízení, potvrzují, že údaje uvedené na obou částech bloku souhlasí, a potvrzují převzetí části A bloku dne 20..... podpis přestupce

Číslo bloku

36 K22 44/a K22 – 001 1

Série JN / 2015 číslo bloku: **N**

1. Jméno a příjmení

2. Rodné číslo / datum narození

3. Adresa místa pobytu

4. Totožnost ověřena

**BLOK
NA POKUTU**

5. Přestupkové jednání – doba, místo a popis
.....
.....
.....

6. Pokuta uložena za přestupek dle § zák. č. Sb., ve znění p.p.

7. Celková výše uložené pokuty Kč, slovy Kč
Proti uložení této pokuty se nelze odvolat. Platí jako shrnutí o zaplacení pokuty

 B V dne 20.....

..... podpis s uvedením jména a příjmení nebo služebního či identifikačního titulu oprávněné úřední osoby

8. Souhlasím s projednáním přestupku v blokovém řízení, potvrzují, že údaje uvedené na obou částech bloku souhlasí, a potvrzují převzetí části A bloku dne 20..... podpis přestupce

Číslo bloku

36 K22 44/a K22 – 001 1

Příloha č. III

V Plzni

OZNÁMENÍ O PODEZŘENÍ Z PŘESTUPKU

Jméno a příjmení Narozen / RČ

Bytem v Okres

Při řízení vozidla (RZ, typ, barva)

se dopustil (datum, místo, čas a popis přestupku)

Tímto jednáním porušil ustanovení § 4 písm. zák.č.361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů, čímž naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 125 c) odst.1, písm. bod téhož předpisu.

Vyjádření přestupce k okolnostem, které jsou mu kladeny za vinu. Po přečtení oznámení uvádí:

.....
.....
.....
.....

.....
podpis přestupce

Svědkové události (příjmení, jméno, přesná adresa)

.....
.....

Zasílá se k vyřízení na Magistrát města Plzně,
Úřad správních agend – Odbor správních činností, oddělení dopravních přestupků
Kopeckého sady 11
301 00 PLZEŇ

.....
podpis strážníka (sl.číslo)

Statutární město Plzeň
Městská policie Plzeň

VÝZVA

Dne se řidič vozidla

RZ v době od do

v ulici v Plzni dopustil přestupku:

- podle §125c zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu

☐ zákaz stání	☐ stání v křižovatce
☐ zákaz zastavení	☐ vyhrazené parkoviště
☐ zákaz vjezdu	☐ stání před vjezdem
☐ stání v pěší zóně	☐ stání na zastávce MHD
☐ stání na chodníku	☐ přechod a přejezd (>5m)
☐ placené parkoviště	☐ ostatní přestupky

- podle §47 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích

- neoprávněný zábor veřejného prostranství

Nechť se řidič ve vlastním zájmu dostaví do osmi dnů k podání vysvětlení na obvodní služebnu Městské policie Plzeň, jinak vystavuje provozovatele vozidla správnímu deliktu s pokutou do 10.000,-Kč.

MĚSTSKÁ POLICIE (2)
služebna Dopravní skupina
Dominikánská 12, 301 00 Plzeň

Identifikační číslo
a podpis strážníka

Razítko obvodní služebny
Městské policie Plzeň

Příloha č. V

DOTAZNÍK

Dobrý den,

jsem studentkou Vysoké školy evropských a regionálních studií v Příbrami a obracím se na vás s žádostí o vyplnění mého anonymního dotazníku, kde provádím výzkum s názvem „Faktory ovlivňující strážníka při ukládání blokové pokuty“, který slouží jako podklad pro mou bakalářskou práci na téma „Dopravní přestupky projednávané městskou policií v Plzni“.

Předem děkuji za spolupráci,

Šárka Kolesová.

1. Jste:

- Muž
- Žena

2. Jak dlouho pracujete u městské policie?

3. Na jaké služebně jste zařazen?

- Obvodní služebna
- Dopravní skupina

4. Přihlížíte při projednání přestupku k chování přestupce?

- Ano
- Ne

5. Ovlivňuje chování přestupce výši Vámi ukládané pokuty?

- Ano
- Ne, výši pokuty určuji podle závažnosti přestupku

6. Přihlížíte při projednání přestupku k majetkovým poměrům přestupce?

- Ano, řidiči s luxusním vozidlem uložím pokutu vyšší
- Ne, majetkové poměry mě při řešení přestupku nezajímají

7. Ovlivňuje Vás při rozhodování o udělení sankce Vaše momentální psychické rozpoložení?

- Ano
- Ne

8. Přestupce je atraktivní osoba opačného pohlaví, ovlivní Vás tato skutečnost?

- Ano, přestupek vyřeším domluvou nebo menší pokutou
- Ne

9. Je při ukládání pokuty pro Vás důležitá přestupková minulost přestupce?

- Ano
- Ne

10. Může Vás při řešení přestupku ovlivnit posádka vozidla? (např. starší osoba, děti)

- Ano, při rozhodování k tomuto faktoru přihlížím
- Ne

11. Je pro Vás důležitý pokyn nadřízeného o množství a výši pokut, které byste měl ukládat?

- Ano
- Ne, nebudu ukládat pokutu jen podle pokynu nadřízeného
- Nikdy mi nadřízený neřekl jakou výši a množství pokut mám ukládat

12. Ovlivňují Vás i některé z těchto dalších skutečností?

- Okolnosti přestupku
- Etická příslušnost
- Místo bydliště
- Ochota spolupracovat
- Jak dlouho vlastní řidičský průkaz
- Žádná z těchto skutečností

13. Který faktor podle Vás nejvíce rozhoduje o výši pokuty?
